

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุลผู้วิจัย	นางเยาวลักษณ์ ศรีอยระขี้
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์
คณะอาจารย์ที่ปรึกษา	๑. รองศาสตราจารย์ศรีสุดา จรียากุล ๒. รองศาสตราจารย์ ดร. รัญจวน คำวชิรพิทักษ์ ๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย
ปีการศึกษา	๒๕๓๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แถบบันทึกเสียงบทอ่านสำหรับฟังแบบทดสอบวัดความสามารถการฟังจับใจความ และแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ การวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงโดยใช้ทีทดสอบ (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การฟังและการอ่านจับใจความมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชายมีความสามารถในการฟังจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title : A Study of Relationship between the Listening Comprehension Skill and the Reading Comprehension Skill of Mathayomsuksa 1 Students in School under the project of Expanding Basic Education, the Office of Provincial Primary Education Nakhon Ratchasima.

By : Yaowalak Soiraya

Degree : Master of Education

Major Field : Curriculum and Instruction

School of : Educational Studies

Thesis Advisors : 1. Associate Professor Srisuda Chariyakul
2. Associate Professor Dr. Ranchuan Kamwachirapitak
3. Assistant Professor Dr. Somkid Promjouy

Academic Year : 1995

Abstract

The purposes of the research are 1) to analyse the relationship between the listening comprehension skill and the reading comprehension skill of the Mathayomsuksa 1 students in schools under the project of Expanding Basic Education, the Office of Provincial Primary Education Nakhorn Ratchasima. 2) to compare the ability in the listening comprehension between the boy students' and girl students' ability. 3) to compare the ability in the reading comprehension between the boy students' and girl students' ability.

The population used in the research are the Mathayomsuksa 1 students studying in the second semester of the academic year 1994. The total number is 127 students studying in school under the project of expanding basic education the office of provincial primary education Nakhorn Ratchasima. The research instruments are audio cassette tape, listening comprehension test and reading comprehension test. The relationship between listening comprehension skill and the reading Comprehension Skill is analyzed by studying the co-efficient correlation and comparing the listening comprehension ability and the reading comprehension ability of the boy and the girl students by t-test

The results of the research reveal that:

1) the listening comprehension skill and the reading comprehension skill are statistical related ($\alpha = .05$).

2) the ability in listening comprehension of the boy is less than that of the girl students at the .05 level of significance.

3) the ability in reading comprehension of the boy is less than that of the girl students at the .05 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ศรีสุดา จริยากุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. รัญจวน คำวชิรพิทักษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาในท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมาช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย ตลอดจนทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนกระทั่งทำให้งานวิจัย สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย

การวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความราบรื่น เนื่องจากได้รับกำลังใจคอยช่วยเหลือ เอาใจใส่ จากคุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ผู้บังคับบัญชา และเพื่อน ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณคณิศร คุณสุลักษณ์ และคุณชฎิกา สร้อยระย้า ได้สนับสนุนทุนในการดำเนินการวิจัยด้วย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

เยาวลักษณ์ สร้อยระย้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
การฟัง	7
ความหมายของการฟัง	7
ความสำคัญของการฟัง	8
กระบวนการฟัง	8
ชนิดของการฟัง	9
ลักษณะการฟังที่ดี	10
ความมุ่งหมายในการสอนฟัง	12
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนฟัง	12
การอ่าน	13
ความหมายของการอ่าน	13
ความสำคัญของการอ่าน	14
ความหมายของการอ่านจับใจความ	15
ความสำคัญของการอ่านจับใจความ	15
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความ	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ลักษณะทั่วไปของการฟังและการอ่าน	17
ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการฟังและการอ่าน	18
ความพร้อมในด้านการฟังและการอ่าน	18
ทฤษฎีการอ่าน	19
ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่าน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
งานวิจัยในประเทศ	22
งานวิจัยต่างประเทศ	23
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือในการวิจัย	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือ	37
ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานจากการสอบวัดความสามารถในการฟังและ การอ่านจับใจความ	38
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังจับใจความและการอ่าน จับใจความ	38
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	39
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	40
สรุปการวิจัย	42
อภิปรายผล	43
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	53
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
สำเนาหนังสือขอความร่วมมือตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
บทอ่านสำหรับบันทึกผลแบบบันทึกเสียง	61
แบบทดสอบความสามารถในการฟังจับใจความ	70
เฉลยคำตอบแบบทดสอบการฟังจับใจความ	79
แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ	80
เฉลยคำตอบแบบทดสอบการอ่านจับใจความ	99
ประวัติผู้วิจัย	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอและโรงเรียน	26
2	รายละเอียดของบทอ่านที่คัดเลือกเป็นเครื่องมือวิจัย	28
3	สรุปผลการให้น้ำหนักคะแนนเนื้อหาและพฤติกรรม ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย	30
4	ผลการทดสอบนักเรียนกลุ่มย่อย	31
5	สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือ	37
6	สถิติพื้นฐานจากการสอบวัดความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ	38
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟังและการอ่าน จับใจความ	38
8	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	39
9	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	39
ตารางผนวกที่		
1	ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของข้อสอบการฟัง และการอ่านจับใจความ ชุดที่ 1 และชุดที่ 2	58

ณ

สารบัญญภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	26

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ปัจจุบัน วิทยาการด้านต่าง ๆ และเทคโนโลยีในการสื่อสารได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นักเรียนสามารถที่จะรับรู้ข่าวสารข้อมูลได้จากทาง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือและสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ มากมาย ถ้านักเรียนขาดพื้นฐานในการใช้ทักษะทางภาษา อาจทำให้เกิดความสับสนเข้าใจผิดและสื่อสารไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงได้ ภาษาจัดได้ว่าเป็นเครื่องมือสื่อความหมายของคนเราซึ่งใช้ติดต่อสื่อสาร ทำให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างสงบสุขและดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ภาษายังเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาจึงมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียน

ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ทักษะการฟังเป็นทักษะที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเป็นทักษะทางภาษาที่มีอิทธิพลมากในชีวิตประจำวัน (กรมวิชาการ 2521: 3) การฟังไม่ใช่เป็นเพียงการได้ยิน แต่การฟังจะต้องประกอบด้วยความตั้งใจ ความคิดและสติปัญญา ผู้ที่ฟังเป็นจะต้องมีสมาธิในการฟังเพื่อรับรู้ ใช้ความคิดเพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องที่ได้ยินและใช้สติปัญญาวิจารณ์ญาณตัดสินได้ว่าข้อความที่ได้อินน่าน่าเชื่อถือเพียงไร รวมทั้งสามารถนำสิ่งที่ได้รับฟังนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (ไพฑูริย์ สตินดารัตน์ 2535: 17) ในชีวิตประจำวันของคนเราส่วนมากใช้ทักษะการฟังมากกว่าทักษะอื่น ๆ ผลการศึกษาของเรนกิน (Rankin อังโน โกวิทช์ ไกยสิทธิ์ 2531: 2) ได้ยืนยันในความคิดนี้ว่าโดยเฉลี่ยแล้วในวันหนึ่ง ๆ คนเราใช้เวลาในการฟังร้อยละ 42 การพูดร้อยละ 32 การอ่านร้อยละ 15 การเขียนร้อยละ 11 นอกจากนี้การศึกษาของ ดูเกอร์ (Duker 1969: 85) ยังพบว่าในวันหนึ่ง ๆ คนเราใช้เวลาสำหรับการฟังร้อยละ 58 และการสำรวจการเรียนภาษาไทยเกี่ยวกับการฟังของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2520: 7) พบว่า นักเรียนใช้เวลาเพื่อการฟังเป็นสัดส่วนคือ การฟังร้อยละ 48 การพูดร้อยละ 23 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนร้อยละ 13 จะเห็นได้ว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะที่คนเราใช้มากที่สุด ถ้านักเรียนได้เรียนรู้ และปรับปรุงทักษะการฟังของคนให้มีประสิทธิภาพ เมื่อฟังแล้วสามารถจับใจความที่ฟังได้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะการฟังที่ดีย่อมทำให้ผู้ฟังเกิดปัญญา สามารถสรุปใจความสำคัญได้ จับประเด็นเรื่องได้ และเข้าใจเรื่องราวได้อย่างแจ่มแจ้ง

นอกจากทักษะการฟังแล้ว ทักษะการอ่านยังเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ การอ่านทำให้เราทราบความรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหา ตลอดจนทำให้เราเข้าใจเนื้อหาในหนังสือต่าง ๆ (รัญจวน อินทรกำแหง 2527: 27) การอ่านช่วยให้คนทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (ประเทิน มหาจันทร์ 2523: 18) การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการอ่านยังทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ (ณรงค์ ทองปาน 2526: 5)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ได้ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ถึงปัจจุบัน มีโรงเรียนในโครงการทั้งสิ้น 240 โรงเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 21,553 คน จากเอกสารสรุปผลการดำเนินงานพัฒนาบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2537 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานวิชาภาษาไทย รวมทั้งจังหวัด คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 22.87 คิดเป็นร้อยละ 57.18 ซึ่งนับว่าเป็นเกณฑ์ที่ต่ำไม่เป็นที่น่าพอใจ (การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 2537: 32) ปัญหาที่พบมากคือนักเรียนฟังหรืออ่านคำอธิบายและเรื่องราวต่างๆ แล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถจับใจความได้ จุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับนี้ว่าเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ โดยกำหนดจุดหมายข้อที่ 1 มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในวิชาสามัญ ท้นต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการต่าง ๆ (กรมวิชาการ 2533: 1) โดยได้กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาว่าควรเน้นผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเข้าใจภาษา คือ การฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ภาษา คือ การพูดและการเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ แสวงหาความรู้และมีเหตุผล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ ซอร์ซิออร์ (Sorsior อ่างใน ประเทิน มหาจันทร์ 2533: 19) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการทางภาษาในวัยเด็กคือการพัฒนาความคิดรวบยอดของเด็กใน การเข้าใจความหมายของคำที่ใช้แทนสิ่งต่าง ๆ ความคิดรวบยอดนี้จะพัฒนาขึ้นได้โดยอาศัยประสบการณ์หลาย ๆ ด้าน

นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เป็นนักเรียนที่รับมาจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จะเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นในโรงเรียนเดียวกันโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก ซึ่งนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อส่วนมากมีจุดประสงค์เพื่อเรียนวิชาชีพต่าง ๆ อันเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนจึงขาดความสนใจในการเรียนวิชาสามัญ โดยเฉพาะการเรียนภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังไม่เห็นคุณค่าความสำคัญของการใช้ภาษาและเห็นว่าตนเองได้ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว อีกทั้งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตั้งอยู่ในชนบทห่างไกล มีหนังสืออ่านเสริมประสบการณ์ไม่เพียงพอ ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่นิยมซื้อหนังสืออ่านเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารประจำวัน ไม่สนใจฟังข่าวทางสื่อวิทยุ และโทรทัศน์ จึงทำให้นักเรียนขาดทักษะด้านการฟังและการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัญหาในการดำรงชีวิตของนักเรียนในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต เพราะในปัจจุบันนักเรียนจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษา ต้องมีความเข้าใจในการอ่านและการฟังในเวลาอันรวดเร็ว และรู้จักจับความคิดของเรื่องที่ฟังและอ่านได้ (กรมวิชาการ 2521: 18) การที่ทางโรงเรียนทำการพัฒนาความสามารถในการฟังและการอ่านของนักเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะนักเรียนฟังและอ่านแล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถจับใจความได้ การใช้ภาษาจะเกิดผลดีได้ต้องอาศัยพื้นฐานในด้านการฟังและอ่านเป็นประการสำคัญ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต้องการศึกษาความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ว่า การฟังและการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะทางภาษาด้านรับสารเหมือนกันจะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจะมีความสามารถในการอ่านด้วยหรือไม่ และเพศจะเป็นตัวแปรที่ทำให้ความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่านของนักเรียนต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนทักษะทางภาษาไทย ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการสอนทักษะการฟังและการอ่านของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถในการฟัง และ การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

2. เปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดนครราชสีมา

3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการฟังจับใจความ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. นักเรียนชายมีความสามารถในการฟังจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง
3. นักเรียนชายมีความสามารถในการอ่านจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 คะแนนความสามารถในการฟังจับใจความ
  - 2.2 คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. บทอ่านในการฟังและการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยใช้บทอ่านจาก ข่าว บทความ บทสนทนา เรื่องเล่า เพลง บทร้อยกรอง นิทาน โอวาท จำนวน 8 บท

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้นิยามศัพท์ในขอบเขตและความหมายดังนี้

การฟังจับใจความ หมายถึง การฟังแล้วเข้าใจความหมายของคำ ข้อความ และจับใจความสำคัญของเรื่องราวที่ได้รับฟังจากการฟัง ข่าว บทความ บทสนทนา เรื่องเล่า เพลง บทร้อยกรอง นิทาน โอวาท โดยวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามแนวคิดของ เบนจามิน เอส บลูม (Benjamin S. Bloom) 6 ระดับคือ ความรู้ - จำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินค่า

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจความหมายของคำ

ข้อความ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยวัดพฤติกรรมตามขั้นการเรียนรู้ของ เบนจามิน เอส บลูม (Benjamin S. Bloom) ซึ่งแบ่งไว้ 6 ขั้น คือ ความรู้ - จำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เปิดทำการสอน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ถึงปัจจุบัน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2537 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการฟัง ประกอบด้วยแถบบันทึกเสียง บทอ่าน 8 บท เกี่ยวกับ ข่าว บทความ บทสนทนา เรื่องเล่า เพลง บทร้อยกรอง นิทาน โอวาท พร้อมด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง รวม 40 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ ประกอบด้วย เอกสารบทอ่าน 8 บท เกี่ยวกับ ข่าว บทความ บทสนทนา เรื่องเล่า เพลง บทร้อยกรอง นิทาน โอวาท พร้อมด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน รวม 40 ข้อ

แถบบันทึกเสียง หมายถึง แถบบันทึกเสียงบทอ่าน ของแบบทดสอบฉบับที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความสามารถในการฟังจับใจความ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการฟังและการอ่านจับใจความ ให้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา
2. เป็นแนวทางพัฒนาทักษะการฟังและการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนระดับชั้น
อื่นๆ
3. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนทักษะทางภาษา
ทักษะการฟังและการอ่านจับใจความให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การฟัง ประกอบด้วย
  - 1.1 ความหมายของการฟัง
  - 1.2 ความสำคัญของการฟัง
  - 1.3 กระบวนการฟัง
  - 1.4 ชนิดของการฟัง
  - 1.5 ลักษณะการฟังที่ดี
  - 1.6 ความมุ่งหมายในการสอนฟัง
  - 1.7 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนฟัง
2. การอ่าน ประกอบด้วย
  - 2.1 ความหมายของการอ่าน
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 2.3 ความหมายของการอ่านจับใจความ
  - 2.4 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
  - 2.5 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความ
3. ลักษณะทั่วไปของการฟังและการอ่าน
4. ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการฟังและการอ่าน ประกอบด้วย
  - 4.1 ความพร้อมในด้านการฟังและอ่าน
  - 4.2 ทฤษฎีการอ่าน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่าน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นข้อ ๆ ตามลำดับ ซึ่งรายละเอียดในแต่ละข้อมีดังนี้

1. การฟัง

1.1 ความหมายของการฟัง นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการฟัง ไว้ต่าง ๆ กัน พอสรุปได้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2525: 609) ให้ความหมายของการฟังไว้ในหนังสือพจนานุกรมว่า “ การฟังเป็นการตั้งใจสดับ คอยรับเสียงด้วยหู ได้ยิน เชื่อ และทำตามถ้อยคำ ” และปรีชา ช่างขวัญอิน (2527: 81) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า “ การฟังมีความหมายแตกต่างไปจากการได้ยิน การได้ยินเกิดขึ้นเนื่องจากมีเสียงมากระทบหูเองโดยไม่ตั้งใจ คนหลายคนจึงได้ยินโดยไม่ได้ฟัง ส่วนการฟังนั้นหมายถึงการใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจดจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยิน ” ส่วน วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ (2522: 18) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า “ การฟังคือการได้ยินแล้วสามารถติดตามเรื่องราวได้จนสามารถที่จะเข้าใจและจับใจความต่าง ๆ มากคิดว่าควรจะคล้อยตามหรือโต้แย้ง ” ยุกา สงศ์ศิริ (2525: 48) ได้ให้ความหมายของการฟังชัดเจนยิ่งขึ้นว่า “ การฟังเป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้สมรรถภาพของร่างกาย สมอง และจิตใจเชื่อมโยงเสียงที่ได้อินกับประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับ ความหมายของเสียง โดยตีความด้วยความคิด และความรู้สึก ตลอดจนจดจำสิ่งที่เห็นว่ามีประโยชน์ หรือเรื่องที่เรารอบไว้ ” ซึ่งคล้ายกับ สนิท สัตโยภาส (2527: 9) ที่ให้ความหมายของการฟังว่า “ การที่เราได้ยินเสียงของถ้อยคำ พร้อมทั้งติดตามเรื่องราวที่ได้ยินจนเกิดความเข้าใจและสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อนำไปพิจารณาไตร่ตรองในสิ่งที่ได้ยินและสามารถที่จะใช้วิจารณ์ญาณ เพื่อพิจารณาหาประโยชน์จากเรื่องที่ฟังนั้นด้วย ” และ ฉัตรภา บุนนาค และ คณะ (2526: 260) ได้กล่าวถึงความหมายของการฟังว่า “ การฟัง หมายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเข้าใจและความตั้งใจ การฟังมิได้ หมายถึงการได้ยินเท่านั้น แต่หมายถึง ได้ยินอย่างรู้เรื่องและเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้อินตรงตามจุดประสงค์ของผู้เปล่งเสียงนั้น ”

ริเวอร์ (River 1980: 16) ได้อธิบายความหมายของการฟังว่า “ การฟังเป็นทักษะที่สร้างความหมายเมื่อได้ยินเสียง ผู้ฟังจะต้องอาศัยจำการเรียงลำดับคำ และนำเสียงที่ได้อินมาสร้าง ความหมาย ” ส่วน คอร์คอร์น (Corcon 1970: 65) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า “ การฟังหมายถึงกระบวนการจัดลำดับเรื่อง รู้จักงานแยกแยะสำเนียงที่ได้อินจากโสตประสาท ตลอดจนการแปลความหมายของเสียงนั้น ๆ ได้ ”

จากความหมายของการฟังข้างต้นสรุปความหมายของการฟังได้ว่า การฟังเป็นทักษะ และกระบวนการที่ต้องอาศัยความตั้งใจที่จะพยายามนำความหมายของเสียงที่ได้ยิน โดยใช้ประสาทสัมผัสและแปลความหมายออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึกของผู้ฟังเอง และ นำสิ่งที่ได้ จากการฟัง ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

1.2 ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ภาษาจะเริ่มจากการฟังใน ลำดับแรก มีผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการฟังหลายท่าน ดังนี้

วิจิตร อวาระกุล (2524: 71) ได้ให้ความสำคัญของการฟัง โดยชี้ให้เห็นว่าการฟัง การคิด การพูด มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อเนื่องกัน ถ้าฝึกการฟังให้มีประสิทธิภาพ การคิด การพูด ก็จะมีประสิทธิภาพไปด้วย ในวันหนึ่ง ๆ เราจะได้ยิน ได้ ฟังสิ่งต่าง ๆ และเรื่องราวมากมาย จากการวิเคราะห์พบว่า ในวันหนึ่ง ๆ คนเราใช้เวลาในการ เขียนหนังสือร้อยละ 9 อ่านร้อยละ 16 พูดร้อยละ 30 และฟังร้อยละ 45 ส่วน ผะอบ โปษะกฤษณะ (2532: 164) ได้เน้นความสำคัญของการฟังว่า “ การฟังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ เกิดปัญหา เกิดความรอบรู้เจตลियวลลาด ในสมัยโบราณเมื่อยังไม่มีการพิมพ์หนังสือ การฟังเป็น จุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดปัญหา และหัวใจนักปราชญ์ข้อแรกคือ การฟัง ”

ฟอกซ์ (Fox 1974: 32) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังว่า “ การฟังเป็นทักษะ เบื้องต้นของการเรียนภาษา นักเรียนจะไม่สามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ถ้าไม่ได้ฟังการ ออกเสียงก่อน และในการสนทนาผู้ฟังต้องเข้าใจเรื่องที่สนทนา จึงจะสามารถพูดได้ตอบได้ตาม ที่ต้องการ ” นอกจากนี้ รูบิน (Rubin 1975: 57) ได้ให้ความสำคัญของการฟังไว้ว่า “ การ ฟังมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเรามาก เช่น การฟังโทรทัศน์ วิทยุ โทรทัศน์เป็นต้น เพราะเราจำเป็นต้องฟังจึงจะเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ นอกจากนั้น เด็ก ๆ ยังเริ่มเรียนรู้ภาษาโดยผ่าน การฟังเป็นอันดับแรก อาจกล่าวได้ว่าการฟังเป็นพื้นฐาน การพัฒนาศิลปภาษา ถ้าเด็กไม่มี ทักษะในการฟัง เขาจะประสบความสำเร็จในทักษะด้านอื่น ๆ ได้ยาก ”

1.3 กระบวนการฟัง

คนส่วนมากมักคิดว่ากระบวนการฟังนั้นอาจใช้เพียงความตั้งใจอย่างเดียวเท่านั้น แต่ ้จริงการฟังเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งไปกว่านั้น ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

กรีน และ เพ็ตตี้ (Green and Petty 1971: 41) กล่าวว่า “ การฟังนั้นมีความหมาย มากกว่าการได้ยิน การฟังนั้นต้องอาศัยความตั้งใจในการฟัง เพื่อให้ได้ความหมายและมีปฏิริยา ต่อสิ่งที่ฟังด้วย กระบวนการฟังมี 4 ขั้นตอน คือ การได้ยิน ความเข้าใจ การประเมิน และ

การมีปฏิริยาโต้ตอบ” ส่วน รูบิน (Rubin 1975: 62) ได้เสนอกระบวนการฟังที่สำคัญไว้ 3 ประการ คือ การได้ยิน เป็นกระบวนการรับรู้ทางโสตขั้นแรกของการฟัง เรียกขั้นตอนนี้ว่า Hearing และ Listening เมื่อหูรับฟังสัญญาณเสียงเข้าไปแล้วจะส่งไปยังสมองตามลำดับขั้น เพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจอย่างจริงจัง และ Auding เป็นกระบวนการขั้นสูง คือนอกจากจะรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและรู้จักประเมินค่าว่าควรเชื่อถือเพียงใด แล้วจึงแสดงปฏิริยาโต้ตอบ ไปตามที่ต้องการ

วิรัช ลภีรัตนกุล (2525: 25) ได้เสนององค์ประกอบของกระบวนการฟังเพื่อให้มีประสิทธิภาพ คือ

การได้ยินในเบื้องต้น ผู้ฟังต้องได้ยินเสียงที่ส่งผ่านมาสู่เราเสียก่อนเป็นอันดับแรก ต่อมาก็เป็นการพุ่งความสนใจไปสู่สิ่งที่ได้ยินนั้นและก็เข้าสู่การเข้าใจในสิ่งที่ได้ยินนั้น คือถ้าเป็นภาษาที่คุ้นเคยเราก็สามารถเข้าใจได้ ตรงกันข้ามถ้าเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย เราก็ไม่เข้าใจ และถึงขั้นตีความโดยต้องอาศัยประสบการณ์ในตัวผู้ฟัง จากนั้นในขั้นสุดท้าย คือ การตอบสนอง

จะเห็นได้ว่าการฟังเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ไม่ใช่เพียงการได้ยินเท่านั้น ผู้ฟังจะต้องเข้าใจและรู้ความหมายของสิ่งที่ได้ยินนั้น อีกทั้งสามารถประเมินค่าออกมาได้ด้วย

1.4 ชนิดของการฟัง

กรมวิชาการ (2526: 19 - 20) ได้จัดประเภทการฟัง หรือชนิดการฟังออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. การฟังคำอธิบาย
2. การฟังเพื่อรายงานต่อผู้อื่น
3. การฟังเรื่องส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
4. การฟังเพื่อการเรียนรู้
5. การฟังเพื่อการวิเคราะห์
6. การฟังการสนทนา

พัทพันธ์ ทองหยด (2530: 5) ได้กล่าวถึงชนิดของการฟังไว้ 4 ประเภท คือ

1. การฟังอย่างสนใจ (attentive listening) ผู้ฟังจะให้ความสนใจ ตั้งใจฟัง มุ่งไปที่คน ๆ หนึ่ง หรือสื่อในการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว
2. การฟังอย่างสนใจและพินิจพิเคราะห์ (analytical listening) เป็นการฟังระดับให้ความสนใจเพื่อจะโต้ตอบด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ผู้ฟังต้องคิดอย่างรอบคอบในขณะที่ฟัง

3. การฟังอย่างนิยมชมชอบ (appreciative listening) ผู้ฟังจะฟังเพื่อความเพลิดเพลิน มีความตึงเครียดเล็กน้อยกว่าการฟังอย่างสนใจ

4. การฟังอย่างมิได้ให้ความสนใจมากนัก (marginal listening) เป็นลักษณะการฟังที่ผู้ฟังอยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่านั้น มาดึงดูดความสนใจในการฟัง เช่น การฟังวิทยุขณะทำการบ้าน

ไพฑูริย์ สตินลารัตน์ และ คณะ (2535: 26) ได้จำแนกประเภทของการฟังโดยพิจารณาจากสถานการณ์ หรือแหล่งที่มาของการสื่อสาร เป็น 2 ประเภทคือ

1. ผู้ฟังและผู้พูดมีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการสื่อสาร การฟังประเภทนี้ผู้ฟังและผู้พูด ต่างก็มีบทบาทในการพูดสลับกันไปมา จำแนกย่อยได้ดังนี้

1.1 บุคคลกับบุคคล เป็นกระบวนการสื่อสารที่พบบ่อยที่สุด และใช้มากที่สุด เช่น การสนทนา การทักทาย การเจรจาระหว่างบุคคล การพูดโทรศัพท์ ฯลฯ

1.2 กลุ่มบุคคล เป็นกระบวนการสื่อสารที่มีบุคคลมากกว่า 3 คนขึ้นไป เช่น การอภิปราย การประชุม การสัมมนา เป็นต้น

2. ผู้ฟังและผู้พูดไม่มีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการสื่อสาร การฟังประเภทนี้มักออกมาในรูปของการสื่อสารในที่สาธารณะ หรือเพื่อสาธารณะ จำแนกย่อยได้ดังนี้

2.1 การฟังในที่สาธารณะ เป็นกระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งนัก และมักเกิดขึ้นในที่สาธารณะ เช่น การโฆษณาหาเสียง การกล่าวอวยพร การให้โอวาท เป็นต้น

2.2 การฟังโดยผ่านเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เป็นกระบวนการสื่อสารที่ได้รับการพัฒนาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี คือ การฟังวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียงและวีดิทัศน์ นับเป็นกระบวนการสื่อสารที่มีเครือข่ายทั่วประเทศและทั่วโลก

การฟังมีหลายประเภทดังที่กล่าวมาแล้วนั้น การฝึกทักษะการฟังให้รู้จักฟังเป็น จับใจความของเรื่องที่ฟังได้ จึงมีความสำคัญในอันที่จะตัดสินใจวินิจฉัยข้อความที่ได้ยินว่าน่าเชื่อถือเพียงไร สามารถนำสิ่งที่ได้รับฟังนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เพียงใด

1.5 ลักษณะการฟังที่ดี

การเป็นผู้ฟังที่ดีนั้นย่อมหมายถึงผู้ฟังต้องมีคุณสมบัติบางประการจึงจะเป็นผู้ฟังที่ดี ซึ่งมีผู้ให้ข้อเสนอแนะลักษณะการฟังที่ดีหลายท่าน เช่น

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ (2530: 26) ได้กล่าวถึงลักษณะของการฟังที่ดีว่า “ผู้ฟังต้องสรุปใจความสำคัญได้ ติดตามฟังตั้งแต่ต้นจนจบ และวิเคราะห์หลัก ตลอดจนรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบได้ จับประเด็นเรื่องได้ เข้าใจตัวอย่างได้

อย่างแจ่มแจ้ง ตั้งความหมายของการฟัง ฟังอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมโยงประสบการณ์ได้ และ ฟังอย่างมีวิจารณญาณ ”

บันลือ พุทธกะวัน (2533: 41) ได้เสนอแนะถึงลักษณะการฟังที่ดีไว้ดังนี้

1. มีสมาธิ หมายถึงมีความตั้งใจ สนใจในเรื่องราว
2. ได้ยินชัดเจน มีประสาทหูดี
3. ติดตามเรื่องราวที่ฟัง และสามารถที่จะลำดับเหตุการณ์ที่ฟังได้ถูกต้อง
4. เข้าใจเรื่องราวที่ผู้พูดพูด โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์เดิมช่วยแปลความ
5. สามารถจับใจความย่อเรื่องราวที่ฟังได้ พร้อมทั้งอาจเห็นคล้ายหรือโต้แย้ง

โดยการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวและบันทึกไว้

6. รู้จักถามความคิดเห็น ที่ไม่เข้าใจหรือสงสัย และมีส่วนร่วมในการฟังด้วย
7. รู้จักประเมินเรื่องราว ทั้งวิจักษณ์ วิจารณ์

พิวพันธ์ ทองหยด (2530: 5) ได้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะการฟังที่ดี ดังนี้

ผู้ฟังที่ดีต้องมีสมาธิ จึงมีความจำเป็นยิ่งกว่าการอ่าน เพราะการอ่านนั้นสามารถอ่าน ย้อน หรือทวนได้ แต่การฟังนั้นจะขอให้ผู้พูดย้อนหรือทวนใหม่หมดไม่ได้ ดังนั้น ถ้า ต้องการฝึกให้มีความสามารถในการฟัง เข้าใจเรื่องราวอย่างถูกต้องและรวดเร็วก็จำเป็นต้อง ฝึกให้เกิดสมาธิในการฟัง และนอกจากนี้ยังมีความสามารถจับใจความ มีมารยาทในการฟัง กล่าวคือรู้จักให้เกียรติผู้พูด ไม่รบกวนสมาธิของผู้อื่น หากมีข้อข้องใจ ปัญหา หรือต้องการ อธิบายเพิ่มเติม ก็ต้องรอให้ผู้พูด พูดจบเสียก่อน

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ คณะ (2535: 22) ได้เสนอแนะลักษณะนิสัยของการฟังที่ดีไว้ 5 ประการดังนี้

1. ฟังอย่างตั้งใจ มีสมาธิ ไม่สั๊กแต่ว่าฟัง รู้จักสังเกตและใช้สติปัญญา เพื่อ พิจารณาเรื่องที่ฟัง แต่ไม่ใช่คาดหมายว่าผู้พูดจะพูดเรื่องอะไรต่อไป เพราะการกระทำเช่น นั้นจะทำให้เสียสมาธิในการฟัง หรืออาจเข้าใจความหมายของผู้พูดผิดไป
2. ฟังแล้วจับประเด็นให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการ คือ
  - ก. ถ้าฟังเพียงเพื่อจับใจความ ควรสรุปความคิดรวบยอดของเรื่องที่ฟังให้ได้
  - ข. ถ้าฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ควรใช้ความคิดพิจารณาเรื่องที่ฟังนั้นว่า มีสาระ ประโยชน์ด้านใด เพียงใด รู้จักใช้คำถามเพื่อให้ได้รายละเอียดตามที่ต้องการ
  - ค. ถ้าฟังเพื่อคล้ายตามหรือหาเหตุผลโต้แย้ง ควรวางตัวเป็นกลางไม่มีอคติต่อ ตัวผู้พูด สังเกตผู้พูดว่าใช้เหตุผลหรือใช้อารมณ์ พิจารณาการใช้เหตุผลหรือหลักฐาน อ้างอิง ใช้วิจารณญาณ และใช้เหตุผลไตร่ตรอง และใจกว้างพอที่จะวิเคราะห์และ รับฟัง

ง. ถ้าฟังเพื่อความเพลิดเพลิน ควรมีความรู้สึกว่าอยากฟังไม่มีสิ่งกีดขวางใด ๆ ที่ทำให้การฟังไม่ติดต่อกันไปตลอด และมีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่ฟังพอสมควร

3. สนใจผู้พูด ไม่พูดคุย ซุบซิบ ส่งเสียงเอะอะ หรือแสดงกิริยาที่ไม่สนใจหรือไม่ให้เกียรติผู้พูด ไม่จับผิดผู้พูด แม้ผู้พูดจะมีลักษณะไม่ดึงดูดใจ ก็ไม่ควรถือเอาท่าทางของผู้พูดมาเป็นอารมณ์

4. หากมีตอนใดที่ไม่เข้าใจ ควรหาโอกาสซักถามที่เหมาะสม แต่ไม่พูดสอดแทรกในช่วงจังหวะที่ผู้พูดกำลังพูดหรือเว้นระยะหายใจ หรือเมื่อคืบหน้า

5. หลังการฟัง ควรมีเวลาคิดทบทวน หรือบันทึกสาระประโยชน์ที่ได้รับจากการฟัง และรู้จักนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

จากข้อความที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การเป็นผู้ฟังที่ดีนั้นเป็นคุณสมบัติที่สังคมในปัจจุบันต้องการ ดังนั้นควรนำลักษณะการฟังที่ดีไปฝึกฝนหรือปลูกฝังให้นักเรียน เพราะความสามารถในการฟังทำให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา

1.6 ความมุ่งหมายในการสอนฟัง

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการฟังไว้ว่า ให้นักเรียนมีความสามารถฟังได้อย่างมีวิจารณญาณ ให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ดีความ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟังได้ถูกต้องชัดเจน บอกเจตนาของผู้ส่งสาร และวิจารณ์ วิเคราะห์ สิ่งที่ฟังได้

จากข้อความข้างต้นจะเห็นว่าความมุ่งหมายในการสอนฟัง เน้นให้รู้จักฟังให้เป็น และต้องเข้าใจความหมาย ซึ่งทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

1.7 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนฟัง

ในกระบวนการสอนฟังนั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการฟังที่สำคัญ เพราะจะช่วยให้การเรียนภาษาและฟังได้เข้าใจดี นักการศึกษาได้เสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการฟังไว้ อาทิ

ตุโตโล (Tutolo 1977: 262) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังเป็นหน้าที่ของฝ่ายรับ ผู้รับจะต้องทำความเข้าใจด้วยคำ หรือ คำแปล ความที่ตนฟังโดยอาศัยประสบการณ์เดิมเข้าช่วย จึงจะสามารถเข้าใจด้วยคำที่ฝ่ายสื่อ สื่อออกมา

2. การฟัง คืออาศัยการวิเคราะห์นั่นคือ หูสามารถวิเคราะห์เสียงได้ถูกต้อง

3. ช่วงความจำในการฟัง การพูดประโยคสั้น ๆ กระทบครัด ย่อมช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจ

ตรงกันการพูดกับเด็กจึงต้องให้สั้น ชัดถ้อยชัดคำ ช่วงความจำจึงมีความสำคัญ

4. การฟังกับการอ่านมีความสัมพันธ์กัน ถ้าครูเข้าใจก็จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา

5. การฟังกับการพูดมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าความสามารถในการฟังดี ย่อมส่งผลไปถึงการพูดด้วย ทั้งนี้เพราะเด็กเรียนพูดจากการฟังตั้งแต่อยู่ในวัยทารก

6. แนะนำให้รู้จักฟังแล้วลองประเมินค่าและฟังอย่างพินิจ

7. จัดช่วงเวลาให้เหมาะสมกับช่วงความสนใจที่จะฟัง

8. ส่งเสริมให้เห็นประโยชน์จากการฟัง

9. ทางโรงเรียนควรมหาเครื่องมือในการบันทึกเสียงหรือส่งเสริมการฟัง มีการติดต่อประสานงานกับทางผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภายในโรงเรียน

ดูเกอร์ (Duker 1969: 747) ได้ให้หลัก 4 ประการ แก่ครูผู้สอนเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสอนทักษะการฟัง โดยสรุปดังนี้

1. ควรให้เด็กได้รับประสบการณ์ในการฟังด้วยความสนใจมากกว่าการบังคับ
2. ควรวางแผนการจัดกิจกรรมรายวันให้เหมาะสมไม่让孩子ต้องฟังมากเกินไป
3. การฟังในห้องเรียนไม่ควรที่จะให้เด็กฟังจากครูผู้สอนแต่เพียงผู้เดียว
4. การฟังในชั้นเรียน ควรจะทราบจุดมุ่งหมายของการฟังแต่ละครั้งด้วย

ธิดา โมสิกรัตน์ (ฮ้างโนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537: 15) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฟังไว้ว่า

ในการสอนฟังมีแนวคิดสำคัญบางประการที่ครูควรตระหนักถึง เพื่อให้การเรียนการสอนทักษะการฟังสัมฤทธิ์ผล และสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์ในการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการสร้างแบบฝึกทักษะการฟัง

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการที่จะสอนทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ครู นักเรียนและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียน

2. การอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ และเป็นทักษะสำหรับนักเรียนที่

จะนำไปสู่การเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ซึ่งมีนักการศึกษาให้ความหมายของการอ่านในแง่ต่าง ๆ คือ

รัญจวน อินทรกำแหง (2521: 69) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “ การอ่าน หมายถึง การแปลสื่อความหมายจากตัวอักษรหรือภาพให้เป็นเรื่องราวที่เป็นแนวความคิด โดยให้มีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและชัดเจนแก่ผู้อ่านนั้น การอ่านต้องจับใจความของข้อความ และสามารถผูกเป็นเรื่องราวได้ถูกต้อง ผู้อ่านจะต้องสร้างมโนภาพขึ้นมาพร้อมกับการอ่านไปด้วย ” และ ราชบัณฑิตยสถาน (2525: 917) ให้ความหมายของการอ่านไว้ในหนังสือพจนานุกรมว่า “ การอ่านเป็นการออกเสียงตามตัวหนังสือหรือการเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาเพื่อให้เข้าใจ ” ส่วน สนิท ตัตโยภาส (2527: 9) ให้ความหมายว่า “ การอ่าน เป็นกระบวนการของประสาทสัมผัส ที่พยายามทำความเข้าใจ ความหมายของตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ แล้วแปลความหมายออกมาเป็น ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้อ่านเอง ” ซึ่ง คล้ายกับ บันลือ พดุษะวัน (2533: 80) เห็นว่าการอ่าน หมายถึง “ การแปลตัวอักษร (สัญลักษณ์) ออกมาเป็นคำพูด(เสียง) และมีความหมายที่ใช้สื่อความคิดระหว่างผู้เขียน กับผู้อ่าน (ผู้ฟัง) ซึ่งบางครั้งไม่จำเป็นต้องออกเสียง ก็เข้าใจความหมายกันได้ ” ในทำนองเดียวกัน ไซลิริ ปราโมช ณ อยุธยา และ วรนนท์ อักษรพงศ์ (2535: 45) กล่าวโดยสรุปว่าการอ่านคือ การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น หัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลสัญลักษณ์ของตัวหนังสือ โดยใช้สายตาสัมผัสอักษร รับรู้และเข้าใจความหมายของคำให้ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ตลอดจนการใช้ความคิด ประสบการณ์ ของผู้อ่านมาช่วยในการอ่าน ให้ประสบความสำเร็จ

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญมากในชีวิต เพราะปัจจุบันเป็นโลกของการอ่านหนังสือ นับแต่ การอ่านข่าวสารต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ วารสาร การอ่านเป็นเครื่องมือของการปรับปรุงชีวิตให้ ดีขึ้น วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และ คณะ (2523: 43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมความคิดอ่านและ ความฉลาดรอบรู้ นอกจากนี้การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่าง จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2525: 23) ให้ความสำคัญของการอ่านว่า “ การอ่านเป็นสิ่งจำเป็น และให้ประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้าน ทั้งโอกาสในด้านการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพ และ การพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านช่วยส่งเสริม ความรู้ ความคิด ของคนเราให้เพิ่มพูนขึ้น ” นอกจากนี้ความคิดเห็นของ ณรงค์ ทองปาน (2526: 6) ยังชี้ให้เห็นว่า “ การอ่านมีประโยชน์

อย่างยิ่งต่อผู้อ่านเพราะจะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ดี ” อีกทั้ง ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา และวรรณธ์ อักษรพงศ์ (2535: 47) ยังได้กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนไทยในยุคปัจจุบัน ยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ วิทยาการ และความนึกคิด ซึ่งเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จึงมีคำเปรียบเทียบว่า “ ผู้ที่ไม่อ่านหนังสือคือผู้ที่ปิดขังตัวเองอยู่ในบ้าน คงรู้แต่โลกแคบ ๆ ในบ้านของตัวเองเท่านั้น ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือคือ ผู้ที่เปิดประตูหน้าต่างทางออกไปสู่โลกข้างนอก ซึ่งเต็มไปด้วยความรู้และความคิด อันหาเขตสุดมิได้ ”

จะเห็นว่าการอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของคนเรามาก ถ้าได้เพิ่มพูนทักษะการอ่านโดยสม่ำเสมอก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

2.3 ความหมายของการอ่านจับใจความ

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านกรอ่านจับใจความ ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลายประการ อาทิเช่น โกมล บัวเสียน (2521: 19) ได้ให้ความหมายการอ่านจับใจความไว้ว่า “ การอ่านจับใจความ หมายถึงการอ่านเพื่อเข้าใจคำศัพท์และเนื้อเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญ มีวิจารณ์ญาณ รู้จักใคร่ตรองหาเหตุผลตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ” เสริมศรี หอทิมาวรกุล (2526: 348) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการอ่านจับใจความว่า “ การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่า เรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรมีความสำคัญตรงไหนและความหมายว่าอย่างไร ” ส่วน พรทิพย์ สุทธิพันธุ์ (2529: 16) ได้สรุปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความไว้ว่า “ การอ่านจับใจความ คือการอ่านเพื่อจับสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง และเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านนั้นได้ ”

จากความหมายของการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านนั้น ๆ ได้

2.4 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

จุดมุ่งหมายสำคัญของการอ่าน คือ อ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ซึ่ง ผกาศรี เย็นบุตร (2526: 25) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ การอ่านเพื่อจับใจความนั้น เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการอ่านหนังสือทุกประเภท และยังเป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น ตีความ หรือเพื่อวิจารณ์ ” ผุสดี ภูอินทร์ (2526: 417) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า “ ความสามารถในการอ่านจับใจความจะช่วยให้อ่านหนังสือได้รวดเร็ว การอ่านจับใจความจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะอ่านเรื่องอะไร หรืออยู่ในระดับใดก็ตาม เพราะถ้าไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ก็จะไม่ได้ก่อบประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ” ทางด้าน พรเทวี ไชยเนตร (2528: 16) กล่าวว่า “ ทักษะ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความหมายในการอ่านมากที่สุด เพราะผู้อ่านถ้าขาดทักษะนี้ย่อมประสบความล้มเหลวในการอ่าน อย่างแน่นอน ” นอกจากนี้ ไชสิริ ปราโมช ณ อยุรยา และ วรนนท์ อักษรพงศ์ (2535: 50) กล่าวโดยสรุปว่า สิ่งสำคัญในการอ่านอย่างหนึ่งคือ “ความเข้าใจ” เพราะสิ่งนี้เป็นพื้นฐานที่ จะทำให้เกิดความรู้ ความคิด และความบันเทิงได้ตามความมุ่งหมาย การจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ต้องอาศัยการอ่านจับใจความ ซึ่งการอ่านจับใจความนี้ มี 2 แบบ คือ

1. การอ่านจับใจความส่วนรวม เป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่างๆ และจะเป็นผลให้เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของหนังสือเรื่องนั้นได้
2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านต่อเนื่องกับการอ่านขั้นแรก วิธีนี้ ยึดหลักว่าต้องอ่านอย่างละเอียดทุกตัวอักษร และเพื่อจับเรื่องราวได้ตลอดทั้งเรื่อง ที่ไหน เมื่อไร ทำไม บางเรื่องอาจจะมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่เราต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อจะได้จับใจความสำคัญให้ได้มากที่สุด แล้วเขียนลงสมุดหรือเศษกระดาษ โดยขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ

ความสำคัญของการอ่านจับใจความที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพื่อที่จะเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนประสงค์ให้ผู้อ่านทราบ ตลอดจนเก็บเนื้อความจากเรื่องที่อ่าน ทำให้การอ่านหนังสือนั้นมีประสิทธิภาพ

2.5 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความ

ในกระบวนการสอนอ่าน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ที่จะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ มีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนอ่านในแง่มุมต่าง ๆ ไว้หลายแนวคิด อาทิเช่น สมบัติ มหารศ (2523: 68) ได้เสนอความคิดเห็นว่า “ การสอนอ่านจับใจความ นิยมการอ่านจากเอกสาร อ่านจากกระดาษแบบฝึกหัดที่ครูเตรียมมาโดยเฉพาะ ไม่ควรอ่านจากหนังสือทั้งเล่ม ควรใช้เวลาอ่านเฉพาะและทำแบบฝึกหัดไปในชั่วโมงนั้น เกี่ยวกับเอกสาร หรือบทอ่าน ที่ครูจะนำมาใช้ในการฝึกอ่านจับใจความ ควรมีเนื้อหาเรื่องที่นำเสนอตรงกับความต้องการของนักเรียนแต่ละวัย และมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนด้วย ” ส่วน ชวน เพชรแก้ว และ ปรีชา นุ่นสุข (2522: 48) ให้ความคิดเห็นว่า “ การที่นักเรียนอ่านหนังสือไม่เข้าใจ อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่าน ขาดความสนใจอย่างแท้จริง ไม่มีพื้นฐานความรู้เพียงพอ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพกายและจิตใจ ” แนวคิดของ กรมวิชาการ (2533: 17) นั้นได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนอ่านว่า “ ครั้งแรกให้อ่านผ่าน ๆ ก่อนเพื่อให้รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ต่อไปจึงอ่านให้ละเอียด ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องให้ชัดเจน แล้วตอบ

คำถามสั้น ๆ ทดสอบความเข้าใจ ในขั้นสุดท้ายจึงเรียบเรียงใจความสำคัญของเนื้อเรื่องด้วยตนเอง” ส่วน รัชณี ศรีไพรวรรณ (2527: 1045) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกอ่านจับใจความว่า เรื่องที่จะนำมาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความ ควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน ครูควรแนะนำให้นักเรียนรู้ว่าใจความสำคัญของเรื่องมักอยู่ในบรรทัดแรก ๆ หรืออยู่ตอนสรุปท้ายเรื่อง ครูควรตั้งคำถามเป็นตอน ๆ ให้นักเรียนอ่านข้อความเพื่อหาคำตอบ ฝึกให้เล่าเรื่องย่อ ฝึกให้สรุปความว่าในเนื้อเรื่องกล่าวถึง ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม และเกิดผลอย่างไรแล้วเขียนบันทึกย่อไว้ กมล การกุศล (2528: 193) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า “ การอ่านหนังสือไม่เข้าใจ มีสาเหตุมาจากขาดความรู้พื้นฐานในเรื่องที่ตนอ่าน ขาดการฝึกฝน อ่านบางคำไม่ออก ไม่เข้าใจความหมาย ขาดสมาธิ และสุขภาพทางกายและจิตใจไม่ดี ”

สรุปได้ว่า ครูควรแนะกลวิธีและเทคนิค ในการอ่านจับใจความให้นักเรียนทราบ ใจความสำคัญของเรื่องว่าอยู่ตรงจุดใด และเสนอแนะกิจกรรมฝึกอ่านจับใจความไว้หลาย ๆ กิจกรรม เช่น ตั้งคำถาม ตอบคำถาม ค้นหาศัพท์ เรียงลำดับเหตุการณ์ ย่อเรื่อง เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง หรือ อธิบายลักษณะนิสัยของตัวละคร

3. ลักษณะทั่วไปของการฟังและการอ่าน

กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา ที่สำคัญคือการรับเอาความคิด ความรู้ต่าง ๆ จากโลกภายนอกไปพิจารณา และ สะสมเข้าใจเป็นประสบการณ์ของตนเอง กระบวนการรับดังกล่าว แยกเป็น 2 ทาง คือการฟังและการอ่าน

ชวาล แพร์ตกุล (2520: 227) ได้อธิบายลักษณะพื้นฐานของการฟังและการอ่านว่า ความเข้าใจในการฟังและการอ่านก็คือ การฟังและการอ่านเพื่อพฤติกรรมต่าง ๆ มี 3 ประการคือ การแปลความ การตีความ และการขยายความ โดยการแปลความจากสิ่งที่อ่านหรือฟังให้เกิดความเข้าใจ เมื่อแปลความแล้วจึงสามารถตีความ เมื่อสามารถตีความแล้วจึงจะสามารถขยายความได้ถูกต้อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (อังโนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537: 175) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของการฟังและการอ่านไว้ดังนี้

องค์ประกอบที่มีผลต่อการอ่าน คือ บ้าน ชุมชน โรงเรียน นักเรียน องค์ประกอบของความพร้อมของการอ่านคือ อายุปฏิบัติ อายุสมอง ความสนใจในการอ่าน ซึ่งมาจากความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย ความปลอดภัย ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ การมองดูตัวเอง การกระทำของตนเอง การต้องการอยากมีความรู้ และองค์ประกอบที่

สำคัญต่อการฟัง คือ จุดมุ่งหมายที่จะฟัง กำหนดเวลา ประสบการณ์ทางภาษา ความพร้อมในการฟัง

เบียร์ (Beery 1957: 78) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของการฟัง และการอ่านไว้ว่า
ในการอ่านนั้น ตัวอักษรที่คงามชัดเจนเป็นระเบียบจะทำให้ผู้อ่าน อ่านด้วยความสนใจเช่นเดียวกับการฟัง เสียงที่ชัดเจน จังหวะในอัตราเร็วที่เหมาะสม ตลอดจนบรรยากาศที่ดี ไม่มีเสียงรบกวน จะทำให้ผู้เรียนฟังด้วยความตั้งใจ ความพร้อมในการอ่านและการฟังของเด็กขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการคือ ระดับวุฒิภาวะ และประสบการณ์เดิมในการอ่านและฟังของเด็กแต่ละคน การฟังและการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายจะทำให้เด็กได้ประสบการณ์จากการฟังหรือการอ่านนั้นๆ มากกว่าการอ่านหรือฟังอย่างไม่มีจุดหมาย

แอนเดอร์สัน (Anderson 1976: 87) ได้กล่าวไว้ว่า “ การฟังและการอ่านนั้นผู้เรียนจะต้องมีความพร้อม ซึ่งประกอบด้วย วุฒิภาวะทางจิตใจ ความเข้าใจคำศัพท์ ความสามารถในการติดตามความคิด ความสนใจในภาษา ” ส่วน เฟอร์เนสส์ (Furness 1975: 307) กล่าวถึงความเข้าใจในการฟังและอ่านว่า “ ความเข้าใจต้องอาศัยความจำการระลึกถึงที่ได้เห็นหรือได้ฟังมาอย่างแม่นยำ การที่เด็กจะจำหรือเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ จากการฟังและการอ่านได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถทางสมองของนักเรียน เพื่อที่จะหาความหมายของเสียงที่ได้ยินหรือตัวอักษรที่ได้เห็น และ ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของนักเรียนด้วย ”

สรุปได้ว่าการรับรู้ด้วยการฟังและการอ่านเป็นสื่อกลางที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ การที่บุคคลจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ แล้วตัดสินใจว่าสิ่งที่ตนรับไปนั้นคืออะไร ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ การได้ยิน ได้เห็น และประสบการณ์เดิมของนักเรียน การรับรู้ทั้งสองชนิดนี้มีผลต่อการฟังและการอ่านอย่างมาก

4. ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการฟังและการอ่าน

4.1 ความพร้อมในด้านการฟังและการอ่าน

นักเรียนจะประสบผลสำเร็จในการฟังและการอ่านได้ดีก็เมื่อมีความพร้อม ถ้าถูกบังคับให้เรียนทักษะใดทักษะหนึ่งที่ยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอ ย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้หลายรายดังเช่น ศศิธร ชันดิธรางกูร (2520: 16) ได้สรุปองค์ประกอบของความพร้อมในการฟังและการอ่านไว้ ดังนี้

ความพร้อมทางด้านร่างกาย ประกอบด้วยวุฒิภาวะความเจริญทางด้านสมอง

ประสาทตา การได้ยิน และอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด ความพร้อมทางด้านสติปัญญา ที่นักเรียนเรียนรู้ที่จะรับฟังเสียงต่าง ๆ หรืออ่านแล้วพัฒนาขึ้นเป็นการเข้าใจความหมายของ คำและประโยค ความพร้อมทางด้านสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยพื้นฐานของภาษาจากทาง บ้าน และประสบการณ์ทางสังคมที่ได้รับ ความพร้อมทางอารมณ์ที่มั่นคงและไม่หวั่นไหวง่าย พร้อมทั้งต้องมีความสนใจในการฟังและการอ่านด้วย

ส่วน พรธณี ชูทัย (2522: 299) ได้แสดงความคิดเห็นตามแนวคิดของ ธอร์นไคค์ (Thomdike) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหลักจิตวิทยาการฟังกับการอ่าน คือ

หลักการเสริมแรง การให้การเสริมแรงที่เหมาะสมในขณะที่มีการตอบสนองคือ สิ่งเร้า จะช่วยให้การฟังและการอ่านดีขึ้น การฟังและการอ่านจำเป็นต้องมีการเสริมแรงให้ นักเรียนเกิดความมั่นใจ หลักการฝึกคือสิ่งใดก็ตาม หากได้กระทำบ่อย ๆ หรือได้มีการ ฝึกหัดบ่อย ๆ ย่อมก่อให้เกิดความคล่องแคล่วและชำนาญ ดังนั้นการฝึกการฟังและการอ่าน ก็ควรกระทำบ่อย ๆ จนติดต่อกันไปเป็นนิสัย และอีกประการหนึ่งคือกฎแห่งการกระทำ โดยให้นักเรียนทราบผลการเรียนทันทีเพื่อนักเรียนจะได้ทราบว่ามีส่วนดีหรือส่วนบกพร่อง อย่างไม่อันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (อ่างในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537: 146-147) ได้กล่าวเกี่ยวกับจิตวิทยาการฟังและอ่านสรุปได้ว่า จิตวิทยาการสอนการฟังและการอ่านนั้นผู้ สอนควรคำนึงถึงปรัชญาและแนวคิด จุดมุ่งหมาย ระดับความสามารถ และสื่อเป็นประการ สำคัญ ซึ่งในเรื่องนี้ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2536: 65-82) ได้กล่าวถึงหลัก จิตวิทยาที่ควรคำนึงในการสอนฟังและอ่านว่าคือ “ ความพร้อมของนักเรียน ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ความสนใจของนักเรียน ทักษะที่ดี สายตากับการอ่าน ทานั่ง และการจับ หนังสือ ”

ข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาการฟังและการอ่านเข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการ พัฒนาการฟังและการอ่าน ทั้งยังเป็นหลักในการสร้างความพร้อม ความต้องการ และ ความสามารถของนักเรียนด้วย ในการฟังและการอ่านนั้น ต้องอาศัยหลักจิตวิทยา การฟัง และการ อ่านมาเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะเป็นอย่างมาก จึงจะประสบผลสำเร็จ

4.2 ทฤษฎีการอ่าน

จากเอกสารประกอบการเรียน ชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษาของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราชได้กล่าวถึงการอ่านที่ดีนั้นควรมีทฤษฎีการอ่านรองรับ โดยอ้างถึงความเห็น ของนักการศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

โคแอน แลปปี และ เจมส์ ฟลักซ์ (อ่างในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537: 128)

ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านว่า “ทฤษฎีการอ่าน หมายถึง ความจริงที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และได้รับการพิสูจน์เป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาโดยทั่วไป ทฤษฎีการอ่านจึงนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนอ่าน เพื่อคัดเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดกับนักเรียน ที่มีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกันต่อไป ”

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (อังโนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537: 128-129) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่าน 2 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม หมายความว่า เมื่อผู้อ่าน อ่านสารประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นด้านบันเทิง หรือวิชาการจะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิม และใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเพื่อยอมรับหรือไม่ต่อไป แต่ถ้าเรื่องนั้นไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน ผู้อ่านจะอ่านซ้ำ 2-3 ครั้ง จนกว่าจะแน่ใจเพื่อตัดสินใจข้อมูลที่ได้รับยอมรับ แล้วจะเก็บไว้ในสมอง เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป ส่วนข้อมูลที่ไม่ยอมรับจะเพิกเฉยและไม่สนใจ

2. ทฤษฎีวิเคราะห์ข้อความของสาร หมายความว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้วจะต้องวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาเพื่อหาคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน เช่น ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยายของประโยค นอกจากนั้นยังต้องวิเคราะห์รูปร่างของคำ ชนิดของคำ เช่น คำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ และคำอื่น ๆ เหล่านี้ เป็นต้น สารประเภทต่าง ๆ ถ้าใช้คำได้ถูกต้องตามหน้าที่และตามชนิด ก็จะช่วยให้ผู้อ่านสื่อ ความหมายได้เข้าใจ สารบางเรื่องผู้อ่านอ่านแล้วไม่เข้าใจ ก็เป็นเพราะผู้เขียนใช้คำไม่ถูกหน้าที่และไม่สอดคล้องกับชนิดของคำ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายผิด การอ่านที่อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีทั้งสองจะมีลักษณะแตกต่างกัน ถ้าอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีแรก จะเน้นใจความสำคัญของสารที่อ่าน กับประสบการณ์ทางภาษาที่นักเรียนเคยมีมาก่อนทฤษฎีหลัง จะเน้นองค์ประกอบย่อยของสาร คือคำที่จำแนกไปตามรูปร่างชนิด ความหมาย

พือาเจท์ (อังโน งานง วิบูลย์ศรี 2536: 34-36) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับความคงที่ของสสารว่า “ การที่เด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเรื่องความคงที่ของสสาร ย่อมเป็นจุดเริ่มต้นที่เด็กจะได้พัฒนาการคิดเชิงเหตุผลในขั้นสูงต่อไป ” และยังได้กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาด้านความคิดและสติปัญญา (อังโน งานง วิบูลย์ศรี 2536: 8-9) ว่า “ การจัดระเบียบทางความคิดเป็นกระบวนการของการปรับตัวทางสมองต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ” ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของ คี พี ออสเบล (อังโนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537: 91) ได้อธิบายทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Theory of Meaningful Verbal Learning) ว่า “ การเข้าใจความหมายไม่ได้เกิดจากการตอบสนอง แต่เกิดจากประสบการณ์ที่มีความหมายชัดเจน และเป็น

ประสบการณ์ที่เรียนอย่างรู้ตัว เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วในโครงสร้างปัญญาของบุคคล ถ้าความรู้ใหม่นี้สัมพันธ์กับความรู้เดิมก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายขึ้น ”

รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ (2533: 6-13) กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านเข้าใจความ 2 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีระบบผลประมวลผลข่าวสาร (The Information Processing System) ให้เหตุผลว่า เมื่อผู้อ่านรับข่าวสารสิ่งเร้าจากเนื้อเรื่องที่อ่านผ่านทาง อวัยวะรับรู้สึกเข้ามาไว้ในแหล่งความจำจากการรู้สึกสัมผัสแล้วผู้อ่านจะตัดสินใจว่า ข่าวสารจากการอ่านที่ได้รับเข้ามานั้นสมควรจะได้รับการตีความหรือประมวลผลข่าวสารต่อไปหรือไม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมายหรือความต้องการของผู้อ่านแต่ละคน ถ้าผู้อ่านพิจารณาเห็นว่าข่าวสารตรงกับเป้าหมายของตน จะเข้าสู่กระบวนการใส่ใจทำหน้าที่เลือกข่าวสารที่ต้องจำจากการรู้สึกสัมผัส แล้วเคลื่อนย้ายข่าวสารที่ต้องจำสู่ความจำระยะสั้น

2. ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องที่อ่าน ได้มากน้อยเพียงใดนั้น ความรู้เดิมของผู้อ่านมีอิทธิพลต่อความรู้ใหม่ หรือความเข้าใจเนื้อเรื่องที่บุคคลจะได้รับจากการอ่าน ซึ่งตรงกับการศึกษาของ พีอาเจท์ (Piaget, 1963: 47-58) ได้ค้นพบว่า สถิติปัญญาของบุคคลประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ โครงสร้างทางปัญญา (Cognitive structures) หน้าที่ทางปัญญา (Cognitive functions) และเนื้อหาทางปัญญา (Cognitive content)

ตามทัศนะของ พีอาเจท์ ที่มีต่อการอ่านเข้าใจความ ก็คือ โครงสร้างทางปัญญา มีอิทธิพลต่อวิธีการจัดระเบียบความรู้ ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างข่าวสารใหม่และความรู้เก่าที่มีอยู่แล้ว (existing knowledge) ทำให้เข้าใจเนื้อหาและ รูปแบบของความรู้ใหม่ที่จะรับเข้ามา

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่าน

ทักษะการฟังและการอ่านมีส่วนสัมพันธ์กันมากกว่าทักษะอื่น ๆ ดังมีนักการศึกษาได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

ศศิธร รัตนธรรมากร (2520: 26) ได้สรุปไว้ว่า ทักษะในการฟังนั้น เป็นพื้นฐานของการเรียนอ่าน ทั้งนี้จากรายงานการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของการฟังและการอ่านคือ ในการสอนอ่านนั้น ครูมักจะใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมายกับนักเรียน ดังนั้น นักเรียนจะต้องมีทักษะในการฟังที่ดีจึงจะสามารถเรียนรู้เรื่องที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่รู้จักคำศัพท์ในการฟังน้อยจะทำให้เกิดปัญหาในการอ่าน สำหรับนักเรียนโตนั้นความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ของการอ่าน

จะมีค่าสูง .80 ขึ้นไป นักเรียนที่มีความสามารถต่ำในการจำแนกเสียงที่ได้รับฟังจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนคนนั้นต่ำ

คอว์สัน (Dowson 1957: 16) ได้สรุปว่า ทักษะในการฟังนั้นเป็นพื้นฐานของการเรียนอ่าน ทั้งนี้จากรายงานการวิจัยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการฟังและการอ่าน คือในการสอนอ่านนั้นครูมักจะให้ภาษาพูดในการสื่อความหมายกับนักเรียน ดังนั้น นักเรียนจะต้องมีทักษะในการฟังที่ดีจึงจะสามารถเรียนรู้ที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนที่รู้จักคำศัพท์ในการฟังน้อยจะทำให้เกิดปัญหาในการอ่าน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านนี้ รีฟส์(Reeves 1969: 4196-4197) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่า ทักษะการฟังและการอ่านของนักเรียนจะมีความสัมพันธ์หรือไม่อย่างไร ปรากฏว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ จะมีความสามารถในการฟังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการฟังสูง และในทำนองเดียวกันในรายที่มีความสามารถในการอ่านปานกลางและต่ำจะมีความสามารถในการฟังปานกลางและต่ำด้วย

จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น แสดงว่าผู้ที่มีความสามารถในการฟังสูง ก็จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง เช่นเดียวกัน ถ้าผู้ที่มีความสามารถในการฟังต่ำ ก็ย่อมจะมีความสามารถในการอ่านต่ำด้วย

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่านจับใจความ ในวิชาภาษาไทยนั้นมีผู้ทำไว้ไม่มากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาเสนอ ดังนี้

สถาบันระหว่างชาติสำหรับคณาจารย์เรื่องเด็กกับกรมสามัญศึกษา (2526) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการฟังของนักเรียนที่พูดภาษาต่างๆ กัน และผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ สรุปได้ว่า “นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังสูง ส่วนมากทำคะแนนแบบทดสอบวิชา เลขคณิต อ่านไทย และเขียนสะกดคำดีกว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการฟังต่ำ นักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางส่วนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่พูดภาษาอื่น” และ ศศิธร รัตนธรรมาภรณ์ (2520: 46 - 50) ได้ทำการวิจัยเรื่องพัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5,6 และ 7

ผลปรากฏว่า “ ความสามารถในการฟังระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ระดับชั้น และความสามารถในการฟังของนักเรียนทุกระดับชั้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ” ส่วน กุสุมา สุขเกษม (2523: 58 - 59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถทางการฟังการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครูภาคเหนือของประเทศไทย โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการฟัง การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ผลปรากฏว่า “ ความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ” นอกจากนี้ จาระไน สิทธิบุรณะ (2530: 45) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการฟังกับสัมฤทธิ์ผลในการอ่านจับใจความของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัยครูจันทระเกษม ผลการปรากฏว่า “ อัตราเร็วในการฟังมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผล ในการอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ” งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการฟัง และการอ่านอีกเรื่องหนึ่ง คือ โกวิทย์ ไกยสิทธิ์ (2531: 55 - 56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสารภี จังหวัดนครราชสีมา ผลปรากฏว่า ความสามารถของการฟังและการอ่านจับใจความมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

นอกจากงานวิจัยภายในประเทศแล้ว ในต่างประเทศได้มีผู้ให้ความสนใจค้นคว้าทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่าน คือ

กาลเวย์ (Calway 1963: 2748-2749) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟังและการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 จำนวนทั้งสิ้น 773 คน โดยศึกษาความสัมพันธ์ของการฟังและการอ่านของนักเรียน ผลปรากฏว่า “ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟังและการอ่านของนักเรียนระดับ 4 และระดับ 6 เท่ากับ.55 และ.71 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าการฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน สิ่งสำคัญที่พบคือ นักเรียนชาย และหญิงมีความสามารถทางการฟังไม่แตกต่างกัน และเพศไม่มีอิทธิพลต่อการฟัง ” และ รีฟส์ (Reeves 1969: 4196-4197) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียน ผลปรากฏว่า “ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการฟังสูง นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านปานกลาง จะมีความสามารถในการฟังปานกลาง และนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถในการฟังต่ำจะมีความสามารถในการอ่านต่ำไปด้วย ” นอกจากนี้ ไค เบียสซิโอ (Di Biasio 1978: 2739-2740) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่าน

ของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2,4 และ 6 จำนวน 493 คน ซึ่งนักเรียนเหล่านี้มาจากโรงเรียนในชนบทเล็ก ๆ ของรัฐ โรด ไออร์แลนด์ (Rode Ireland) ผลการวิจัยสรุปว่า"ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความสัมพันธ์ของการฟัง และการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเห็นได้ว่าในชั้นประถมศึกษานั้น ครูควรสอนการฟังและการอ่านให้สัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่าน จะเห็นได้ว่า ทักษะการฟังมีความจำเป็นและสัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการพูด อ่าน และเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านมีความสัมพันธ์กับทักษะการฟังมาก ผู้ที่มีความสามารถในการฟังสูง จะมีความสามารถในการอ่านสูงด้วย และในทำนองเดียวกันผู้ที่มีความสามารถในการฟังต่ำก็จะมีความสามารถในการอ่านต่ำด้วยเช่นกัน ดังนั้นในการพัฒนาทักษะทางภาษาจึงควรพัฒนาแบบทักษะสัมพันธ์เพื่อให้งังเกิดผลดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งสิ้น 8,964 คน เป็นนักเรียนชาย 4,509 คน นักเรียนหญิง 4,455 คน (การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 2537: 33-50)

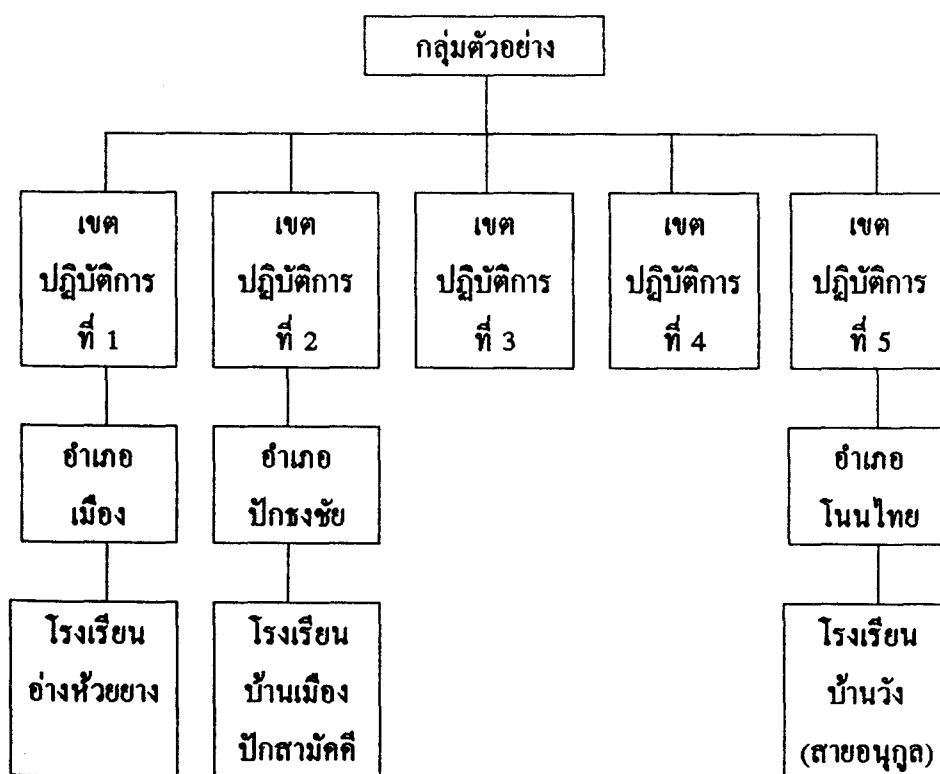
กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 127 คน เป็นนักเรียนชาย 60 คน นักเรียนหญิง 67 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก เลือกเขตปฏิบัติการ 3 เขต จากจำนวนเขตปฏิบัติการทั้งหมด 5 เขต จับฉลากได้เขตปฏิบัติการที่ 2 เขตปฏิบัติการที่ 5 และเขตปฏิบัติการที่ 1 ตามลำดับ
2. สุ่มเลือกอำเภอในแต่ละเขตปฏิบัติการที่สุ่มได้ในข้อ 1 ดังนี้
เขตปฏิบัติการที่ 1 สุ่มได้ อำเภอเมืองนครราชสีมา
เขตปฏิบัติการที่ 2 สุ่มได้ อำเภอปักธงชัย
เขตปฏิบัติการที่ 3 สุ่มได้ อำเภอโนนไทย
3. เลือกโรงเรียนในแต่ละอำเภอที่มีจำนวนนักเรียนอย่างน้อย 30 คน ผู้วิจัยเลือกได้โรงเรียนที่มีนักเรียนเหมาะสมที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอและโรงเรียน

เขต ปฏิบัติการ ที่	อำเภอ	โรงเรียน	จำนวน ห้อง	จำนวนนักเรียนชั้น ม.1 ปีการศึกษา 2537		
				ชาย	หญิง	รวม
1.	เมืองนครราชสีมา	อ่างห้วยยาง	2	21	26	47
2	ปักธงชัย	บ้านเมืองปักสามัคคี	2	16	20	36
3	โนนไทย	บ้านวัง (สาขอนูถ)	2	23	21	44
		รวม	6	60	67	127

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
2. แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
3. แถบบันทึกเสียงเนื้อเรื่องสำหรับฟังจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยบทอ่าน 8 บท มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ข้าว บทความ บทสนทนา เรื่องเล่า เพลง บทร้อยกรอง นิทาน โอวาท

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างข้อความเพื่อบันทึกลงแถบบันทึกเสียงสำหรับฟังและใช้เป็นข้อความสำหรับอ่าน ได้ดำเนินการดังนี้
  - 1.1. ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และเอกสารประกอบหลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาหลักการสื่อความหมาย หลักการฟัง และหลักการอ่านของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2535: 1 - 65) ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน - การอ่าน - การพูด - การฟัง และราชาศัพท์ของ ฝะอบ โปษะภุชณะ (2532: 17 - 214)
  - 1.2. คัดเลือกบทอ่านจากหนังสือพิมพ์ หนังสือความรู้ทั่วไป วารสาร นิตยสาร เพลง จำนวน 8 บท นำมาปรับระดับความยากง่ายของบทอ่านให้เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
  - 1.3. นำบทอ่านที่คัดเลือกไปให้ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 4 ท่าน
  - 1.4. นำบทอ่านให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมสำหรับใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำมาปรับขนาดความสั้นยาวให้เหมาะสมกับเวลาและระดับชั้นในการทดสอบ
  - 1.5. นำบทอ่านบันทึกลงแถบบันทึกเสียงเพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการวัดความสามารถการฟังจับใจความของนักเรียน

ตารางที่ 2 รายละเอียดของบทอ่านที่คัดเลือกเป็นเครื่องมือวิจัย

บทอ่าน ที่	ประเภท	เรื่อง	จำนวน คำ	แหล่งที่มา
1.	ข่าว	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินวัดบ้านไร่	256 คำ	นิตยสารสตรีสาร ปีที่ 47 ฉบับที่ 46 วันที่ 29 มกราคม 2538
2.	บทความ	หน้าแล้งปีนี้ที่เมืองนครราชสีมา ของ ปราโมทย์ ทักษนาสุวรรณ	211 คำ	นิตยสารสกุลไทย ปีที่ 40 ฉบับที่ 2065 วันที่ 17 พฤษภาคม 2537
3.	บทสนทนา	เสียงเพรียกจากพงไพรของ สมัย สุทธิธรรม	200 คำ	หนังสือวันเด็กแห่งชาติ 2537
4.	เรื่องเล่า	ท้าวปาจิตต์กับนางอรพิม	316 คำ	ตำนานพื้นบ้านท้องถิ่นโคราช อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
5.	เพลง	“อยาก”	120 คำ	วัดสวนโมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
6.	บทร้อยกรอง	คากับยาย	145 คำ	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
7.	นิทาน	เจ้าคะนน	250 คำ	หนังสือของดีโคราชของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา
8.	โอวาท	วันขึ้นปีใหม่	150 คำ	พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2538

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังจับใจความและการอ่านจับใจ ความ

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจากหนังสือการวัดผล ของ ชวาล แพร์ตกุล (2509: 1 - 450) หนังสือสถิติวิจัยและการประเมินผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2537: 256 - 380) หนังสือการพัฒนาข้อสอบของอุทุมพร จามรมาน (2535: 1 - 89)

2.2 การเลือกเนื้อหาที่เป็นบทอ่านใช้วิธีการหาความยากง่ายของหนังสือเรียนของ ฟราย (Fry) ซึ่งสุนันทา มั่นเสกวิทย์ (2527: 163) ได้นำวิธีการมาปรับใช้กับหนังสือเรียนภาษาไทย ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของจำนวนประโยคและจำนวนพยางค์ในเรื่องนั้น ๆ แล้วนำค่าเฉลี่ยของประโยคและพยางค์ไปหาจุดตัดบนกราฟของฟราย ตัวเลขตัดกัน ณ ที่ใด นั่นคือระดับความยากง่ายของหนังสือที่ควรใช้กับชั้นนั้น โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการดังนี้

2.2.1 นำบทอ่านที่คัดเลือกได้มาสุ่มตัวอย่างข้อความ 3 ตอนคือ ตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้าย ตอนละ 100 คำ การนับคำนั้น ชื่อเฉพาะนับเป็น 1 คำ จำนวนเลข ด้วยย่อ ปี พ.ศ. นับเป็น 1 คำ

2.2.2 นับจำนวนประโยคใน 100 คำ หากมีเศษของจำนวนคำที่ไม่ถึง 1 ประโยค ให้ทำเป็นเศษส่วนของประโยค หรือเป็นจุดทศนิยม

2.2.3 หาค่าเฉลี่ยจำนวนประโยค โดยนำจำนวนประโยคของทั้งสามข้อความมารวมกัน แล้วหารด้วย 3

2.2.4 นับจำนวนพยางค์ใน 100 คำ ของแต่ละข้อความโดยถือเกณฑ์ตามเสียงที่ออกในแต่ละคำ

2.2.5 หาค่าเฉลี่ยของจำนวนพยางค์ โดยนำจำนวนพยางค์ของทั้งสามข้อความมารวมกันแล้วหารด้วย 3

2.2.6 นำค่าเฉลี่ยของประโยคและพยางค์ไปหาจุดตัดบนกราฟของฟราย (Fry) ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยของจำนวนประโยคและพยางค์ ดังนี้

บทอ่านที่ 1 ข้าว	9 ประโยค	152 พยางค์
บทอ่านที่ 2 บทความ	8.3 ประโยค	150 พยางค์
บทอ่านที่ 3 บทสนทนา	7.3 ประโยค	78.6 พยางค์
บทอ่านที่ 4 เรื่องเล่า	8.3 ประโยค	144 พยางค์
บทอ่านที่ 5 เพลง	6 ประโยค	40 พยางค์
บทอ่านที่ 6 บทร้อยกรอง	10 ประโยค	61.3 พยางค์

บทอ่านที่ 7 นิทาน 5.3 ประโยค 125 พยางค์

บทอ่านที่ 8 โอวาท 8 ประโยค 150 พยางค์

บทอ่านที่ไม่เข้าเกณฑ์ค่าความยากง่ายตามกราฟของฟราย คือบทอ่านที่ 3 บทสนทนา บทอ่านที่ 5 เพลง บทอ่านที่ 6 บทร้อยกรอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับบทอ่านให้เหมาะสมกับการวัดความยากง่ายของคำประพันธ์ ความหมายของคำ น้ำเสียง ความรู้สึก และลีลาในการเขียนของผู้ประพันธ์ โดยยึดหลักเกณฑ์ข้อควรระวังเกี่ยวกับการใช้หลักของฟราย (Fry) ของสุนันทา มั่นเศกวิทย์ (2527:175)

2.3 ให้ครูผู้สอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้นำหนักคะแนน เนื้อหา และพฤติกรรม เพื่อจัดอันดับความสำคัญ และกำหนดจำนวนข้อที่จะสร้างแบบทดสอบของแต่ละข้อความ

ตารางที่ 8 สรุปผลการให้นำหนักคะแนนเนื้อหาและพฤติกรรมของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

พฤติกรรม	ความ	ความ	การ	การ			จำนวนข้อ	อันดับความ
	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	ประเมินค่า		
1. ข่าว	1	1	1	1	1		5	4
2. บทความ	1	1	1	1	1	1	6	1
3. บทสนทนา	1	1	1	1	1	1	6	1
4. เรื่องเล่า	1	1	1	1	1	1	6	1
5. เพลง	1	1	1	1			4	6
6. บทร้อยกรอง	1	1	1	1		1	5	4
7. นิทาน	1	1	1	1			4	6
8. โอวาท	1	1	1	1			4	6
รวมจำนวนข้อ	8	8	8	8	4	4	40	
อันดับความสำคัญ	1	1	1	1	5	5		

2.4 สร้างแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จากบทอ่านที่ได้เลือกแล้วทั้ง 8 บท โดยยึดตามแนวคิดการเรียนรู้ ของ เบนจามิน เอส บลูม (Benjamin S. Bloom) ซึ่งแบ่งไว้ 6 ชั้น คือ ความรู้-จำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การ

สังเคราะห์ และการประเมินค่า

2.5 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการฟังจับใจความและแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 2 ชุด ชุดละ 40 ข้อ

2.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา จำนวน 8 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบว่าตรงตามเนื้อหาหรือไม่ โดยเลือกข้อสอบที่มีค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ .75 - 1.0 ไปใช้เป็นแบบทดสอบ

2.7 ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทำการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 5 คน ซึ่งมีระดับคะแนนตั้งแต่ 1.78-3.40 ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับคะแนนสูงสอบได้คะแนนเฉลี่ยสูง นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำสอบได้คะแนนเฉลี่ยต่ำ

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบนักเรียนกลุ่มย่อย

คนที่	ระดับคะแนน	คะแนนจากการทำแบบทดสอบ				หมายเหตุ
	ชั้น ม. 1	การฟัง	การฟัง	การอ่าน	การอ่าน	
	ภาคเรียนที่ 1	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	
1	3.40	28	30	31	29	กลุ่มสูง
2	3.28	25	26	29	28	
3	3.24	35	27	33	30	
	รวมคะแนน	88	83	93	87	
	คะแนนเฉลี่ย	29.33	27.66	31	29	
4	2.10	29	27	27	26	กลุ่มต่ำ
5	1.78	20	25	20	25	
	รวมคะแนน	49	52	47	51	
	คะแนนเฉลี่ย	24.5	26	23.5	25.5	

2.8 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนบ้านทับช้าง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และโรงเรียนบ้านหนองบอน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน

2.9 นำผลคะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย .20 - .80 มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ มาปรับปรุงให้เหมาะสม

2.10 นำข้อสอบที่ปรับปรุงแล้ว ไปทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือโรงเรียนหอกทองกระสัง อำเภอนิโนไทย จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และโรงเรียนบ้านหนองพลวงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 107 คน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของแบบทดสอบ และหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยใช้ KR - 20 ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบการฟังจับใจความ เท่ากับ .75 และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบการอ่านจับใจความ เท่ากับ .79

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประสานงานขอความร่วมมือกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำหนังสือขอความร่วมมือในนามของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดวันเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบทดสอบฉบับที่ 1 วัดความสามารถในการฟังจับใจความ ไปทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ

1. โรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
2. โรงเรียนบ้านเมืองปักสามัคคี อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
3. โรงเรียนบ้านวัง (สายอนุกุล) อำเภอนิโนไทย จังหวัดนครราชสีมา

โดยให้นักเรียนฟังบทอ่านจากแถบบันทึกเสียง แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบจากแบบทดสอบจนครบทั้ง 8 บท ให้เวลา 1 ชั่วโมง

3. นำแบบทดสอบฉบับที่ 2 วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ไปทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ

1. โรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
2. โรงเรียนบ้านเมืองปักสามัคคี อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
3. โรงเรียนบ้านวัง (สายอนุกุล) อำเภอนิโนไทย จังหวัดนครราชสีมา

โดยให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนดให้ 8 บท เมื่ออ่านจบแต่ละบทอ่านให้ทำแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบการฟังจับใจความของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ
2. นำผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ
3. นำผลที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความมาวิเคราะห์เพื่อหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
4. เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงโดยใช้สถิติ t - test

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ

1.1 การหาความยากง่าย (อุทุมพร จามรมาน 2535: 61)

$$P = \frac{H + L}{N}$$

P คือ ความยากง่ายของข้อสอบเป็นรายข้อ

H คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

L คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.2 การหาอำนาจจำแนก (อุทุมพร จามรมาน 2535: 61)

$$r = \frac{H - L}{\frac{N}{2}}$$

r คือ อำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ

H คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

L คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.3 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

โดยใช้สูตร Kuder Richardson 20 (อุทุมพร จามรมา 2535: 74)

$$r = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

r คือ คำนีความเที่ยงของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อในแบบทดสอบ

p คือ สัดส่วนของคนที่ตอบถูก

q คือ $1-p$

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทั้งฉบับ
ของคนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบ

1.4 การหาค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบทดสอบ โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}$$

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2536: 273)

S^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทั้ง
ฉบับ ของคนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบ

N คือ จำนวนนักเรียน

$\sum fx$ คือ ผลรวมของคะแนน

$\sum fx^2$ คือ ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

1.5 การหาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N} \quad (\text{มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2536: 271})$$

$\bar{X}$ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย

N คือ จำนวนนักเรียน

$\sum fx$ คือ ผลรวมของคะแนน

2. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการฟังกับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันโปรดักโมเมนต์ (Pearson product moment correlation coefficient) โดยใช้สูตร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2536: 332)

$$r = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันโปรดักโมเมนต์

N คือ จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

X คือ คะแนนการฟังของนักเรียนแต่ละคน

Y คือ คะแนนการอ่านของนักเรียนแต่ละคน

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนการฟังของนักเรียนแต่ละคน

$\sum Y$ คือ ผลรวมของคะแนนการอ่านของนักเรียนแต่ละคน

$\sum X^2$ คือ ผลรวมของคะแนนการฟังยกกำลังสองของนักเรียนแต่ละคน

$\sum Y^2$ คือ ผลรวมของคะแนนการอ่านยกกำลังสองของนักเรียนแต่ละคน

$\sum XY$ คือ ผลรวมของคะแนนการฟังคูณด้วยคะแนนการอ่านของนักเรียนแต่ละคน

3. การทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สูตร

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}} \quad (\text{มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2536: 333})$$

r คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันโปรดักโมเมนต์

N คือ จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

4. การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในการฟังและการอ่านจับใจความ ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (\text{มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2536: 294})$$

$\bar{X}_1$ คือ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย

- $\bar{X}_2$ คือ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิง
- S_1^2 คือ ความแปรปรวนของนักเรียนชาย
- S_2^2 คือ ความแปรปรวนของนักเรียนหญิง
- n_1 คือ จำนวนนักเรียนชาย
- n_2 คือ จำนวนนักเรียนหญิง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานจากการสอบวัดความสามารถในการฟังและ
การอ่านจับใจความ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังจับใจความ และการอ่าน
จับใจความ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ
ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือ

แบบทดสอบ	จำนวนข้อ	ความยากง่าย	อำนาจจำแนก	ความเที่ยง
การฟังจับใจความ	40	.20 - .80	.20 - .72	.75
การอ่านจับใจความ	40	.20 - .80	.20 - .60	.79

จากตารางที่ 5 พบว่าแบบทดสอบการฟังจับใจความจำนวน 40 ข้อ มีค่าความยาก
ง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก .20 - .72 และมีค่าความเที่ยง .75 ส่วนแบบ
ทดสอบการอ่านจับใจความมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก .20 - .60
และมีค่าความเที่ยง .79

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานจากการสอบวัดความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน จากการสอบวัดความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถิติพื้นฐาน จากการสอบวัดความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ

ตัวแปร	จำนวนข้อ	$\bar{X}$	S.D.	S^2
การฟังจับใจความ	40	24.93	4.26	18.18
การอ่านจับใจความ	40	26.44	4.17	17.45

จากตารางที่ 6 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.26 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.17

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังจับใจความและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังจับใจความและการอ่านจับใจความ ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ

ความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	t
การฟังกับการอ่านจับใจความ	.55	7.72 [*]

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่าการฟังและการอ่านจับใจความมีความสัมพันธ์เท่ากับ .55 เมื่อนำไปทดสอบค่านัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 7.72^{*} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนจะมีความเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความด้วย

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D.	S ²	t
นักเรียนชาย	60	24.00	3.97	15.83	-2.16*
นักเรียนหญิง	67	25.67	4.72	22.31	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการฟังจับใจความอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการฟังจับใจความของนักเรียนชายเท่ากับ 24.00 คะแนนของนักเรียนหญิงเท่ากับ 25.67 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสามารถในการฟังจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชายมีความสามารถในการฟังจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D.	S ²	t
นักเรียนชาย	60	25.36	3.94	15.52	-3.614*
นักเรียนหญิง	67	27.89	4.03	16.27	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการอ่านจับใจความของนักเรียนชายเท่ากับ 25.36 คะแนนนักเรียนหญิงเท่ากับ 27.89 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชายมีความสามารถในการอ่านจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการฟังจับใจความมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. นักเรียนชายมีความสามารถในการฟังจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง
3. นักเรียนชายมีความสามารถในการอ่านจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2537 มีทั้งหมด 8,964 คน ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมืองนครราชสีมา โรงเรียนบ้านเมืองปักสามัคคี อำเภอปักธงชัย และโรงเรียนบ้านวัง (สายอนุกุล) อำเภอโนนไทย ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 127 คน เป็นนักเรียนชาย 60 คน นักเรียนหญิง 67 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน ดังนี้

1. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีเลือกเขตปฏิบัติการ 3 เขต จากจำนวนทั้งหมด 5 เขต
2. สุ่มเลือกอำเภอในแต่ละเขตปฏิบัติการที่สุ่มได้ในข้อ 1
3. เลือกโรงเรียนในแต่ละอำเภอที่สุ่มได้ในข้อ 2 ที่มีนักเรียนอย่างน้อย 30 คน

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบฉบับที่ 1 เพื่อวัดความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 มีอำนาจจำแนก .20 - .72 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .75
2. แบบทดสอบฉบับที่ 2 เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 มีอำนาจจำแนก .20 - .60 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .79
3. แถบบันทึกเสียงเนื้อเรื่องสำหรับฟังจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย บทอ่าน 8 บท มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ข้าว บทความ บทสนทนา เรื่องเล่า เพลง บทร้อยกรอง นิทาน โอวาท

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการดังนี้

1. ประสานงานกับโรงเรียนที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการทำหนังสือขอความร่วมมือในนามมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชถึงผู้บริหารโรงเรียนแล้วนำส่งด้วยตนเอง
2. นำแบบทดสอบฉบับที่ 1 วัดความสามารถในการฟังจับใจความ ไปทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนฟังบทอ่านจาก

แถบบันทึกเสียงแล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบจากแบบทดสอบจนครบทั้ง 8 บท จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3. นำแบบทดสอบฉบับที่ 2 วัดความสามารถในการอ่านจับใจความไปทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนดให้ 8 บท เมื่ออ่านจบแต่ละบทอ่านให้ทำแบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคุณภาพของเครื่องมือ
2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน จากคะแนนการสอบวัดความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียน และทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการทดสอบการฟังจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการทดสอบการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยทดสอบค่าที (t - test)

สรุปการวิจัย

1. ความสามารถในการฟังจับใจความจะมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. ความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนชายน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชายน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีผลจากการวิเคราะห์นำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความสามารถในการฟังกับการอ่านจับใจความ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปรากฏว่า ความสามารถของการฟังกับการอ่านจับใจความมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่าความสามารถในการฟังจับใจความจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านจับใจความ นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจับใจความสูงก็จะมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูง ในทำนองเดียวกัน นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจับใจความปานกลางและต่ำก็จะมีความสามารถในการอ่านจับใจความปานกลางและต่ำด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิทย์ ไกยสิทธิ์ (2531: 56) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสร้างแผนการสอนการฟังจับใจความและการอ่านจับใจความจากนิทาน พบว่าการฟังกับการอ่านจับใจความของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คอว์สัน (Dowson 1957: 16) ที่พบว่านักเรียนจะต้องมีทักษะในการฟังที่ดีจึงจะสามารถเรียนรู้ที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการค้นพบยังสอดคล้องกับ รีฟส์ (Reeves 1969: 4196 - 4197) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ จะมีความสามารถในการฟังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการฟังสูง และในทำนองเดียวกัน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านปานกลางและต่ำ จะมีความสามารถในการฟังปานกลางและต่ำด้วย รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ คาลเวย์ (Calway 1963: 2748 - 2749) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ที่พบว่าการฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่าความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนชายน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่านักเรียนชายมีความสามารถในการฟังจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง และค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถการฟังจับใจความของนักเรียนชายน้อยกว่านักเรียนหญิง ร้อยละ 4.17

แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนชายมีแนวโน้มต่ำกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชายขาดทักษะการฟังซึ่งถือเป็นทักษะเบื้องต้นของการเรียนภาษา (Fox 1974: 32) และยังคงคล้องกับหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของวัยรุ่นที่ว่าเพศชายจะชอบฟังเกี่ยวกับเรื่องโลดโผน เรื่องที่เป็นการผจญภัย นอกจากนี้จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทำแบบทดสอบของผู้วิจัยพบว่านักเรียนชายขาดสมาธิในการฟังอย่างตั้งใจ จึงน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การฟังไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ บันลือ พงษ์พานิช (2533: 41) ที่สรุปได้ว่าลักษณะการฟังที่ดี จะต้องมีความสนใจ มีความตั้งใจสนใจในเรื่องราวที่ฟัง

การสอนฟังสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงถือเป็นการวางรากฐานในการฝึกฝนการรับรู้ข่าวสารข้อมูล และเป็นทักษะการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงควรคำนึงถึงเพศของนักเรียนเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจ เพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถภาพในการฟังของนักเรียน

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชายน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่านักเรียนชายมีความสามารถในการอ่านจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนมากขาดทักษะในการอ่าน ขาดสื่อประเภทหนังสือที่จะใช้อ่านเสริมประสบการณ์ โดยเฉพาะนักเรียนชายจะขาดสมาธิในการอ่านและไม่ชอบอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชวณ เพชรแก้ว และปรีชา นุ่นสุข (2522: 48) ที่ได้ให้ความเห็นว่ากรณีที่นักเรียนอ่านหนังสือไม่เข้าใจ อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่าน ขาดความสนใจอย่างแท้จริง และไม่มีความรู้พื้นฐานเพียงพอ ดังนั้นครูสามารถนำข้อค้นพบนี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านภาษาได้ โดยคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ และสมาธิในการอ่านของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่ายการเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจการเรียนภาษาไทยมากขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่าความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความมีความสัมพันธ์กัน นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจับใจความสูงจะมีแนวโน้มความสามารถในการอ่านจับใจความสูง ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจับใจความปานกลางและต่ำ จะมีความสามารถในการอ่านจับใจความปานกลางและต่ำด้วย นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชายมีความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความน้อยกว่านักเรียนหญิง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการฟังจับใจความกับความสามารถในการอ่านจับใจความมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยควรเน้นทักษะการฟังไปพร้อม ๆ กับทักษะการอ่าน
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ควรกำหนดกิจกรรมและหนังสือความรู้ทางภาษาไทยให้เหมาะสมกับอุปนิสัย เพราะจากการวิจัย พบมีผลทำให้ความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการฟังและการอ่านจับใจความ เช่น สื่อมวลชน ครอบครั้ว ชุมชน ครู
2. ควรศึกษาความสามารถในการฟังและการอ่านของนักเรียนในระดับอายุที่ต่างกัน
3. ควรศึกษาความสามารถในการฟังและการอ่านของนักเรียนโดยใช้วิธีสอน หรือสื่อที่ต่างกัน
4. ควรศึกษาการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการฟังและการอ่านในลักษณะอื่น เช่น แบบอัตนัย
5. ควรศึกษาวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มสมรรถภาพการฟังและการอ่านจับใจความ
6. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการฟังและการอ่าน กับทักษะการพูดและการเขียน กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล ทักษะและความรู้ทางภาษา พิษณุโลก ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2528
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2521
- _____ คู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2526
- _____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2533
- _____ จากหลักสูตร...สู่แผนการสอน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2534
- การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, สำนักงาน สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาบุคลากร สปจ. นครราชสีมา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2537 นครราชสีมา 2537 (อัครสำเนา)
- _____ รายงานการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2536 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา นครราชสีมา 2537 (อัครสำเนา)
- กุสุมา สุขเกษม "ความสามารถทางการฟัง การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครูภาคเหนือของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2523
- โกมล บัวเผียน "การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำหรับประถมศึกษาปีที่ 6" วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2521
- โกวิทย์ ไกยสิทธิ์ "ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสารภี จังหวัดนครราชสีมา" วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2531
- ไขศรี ปราโมช ณ อยุธยา และ วรรณัท อักษรพงศ์ ภาษาไทย 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535
- จระไน สิทธิบุรณะ "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการฟังกับสัมฤทธิ์ผลในการอ่านจับใจความของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัยครูจันทระเกษม

- กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาคศึกษาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2530
- จ่านง วิบูลย์ศรี อิทธิพลของภามาต่อการคิดเชิงเหตุผลในเด็กไทย: การวิจัยเชิงทดลอง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536
- ฉวีลักษณ์ บุญยกาญจน จิตวิทยาการอ่าน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2525
- ฉัตรรา บุญนาค, สุวรรณณี อุคมผล และ วรณีย์ พุทธเจริญทอง ศิลปการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ประกายพรึก 2526
- ชวน เพชรแก้ว, ปรีชา นุนสุข และ บาร์ณี ฉาวร การใช้ภาษาไทย สงขลา โรงพิมพ์มงคล-การพิมพ์ 2522
- ชวาล แพร์ตกุล เทคนิคการวัดผล กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2520
- ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ ภาษาไทยสำหรับครู กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520
- ฉรงค์ ทองปาน การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์ 2526
- ฉนวนวงศ์ ล้ายอคมรรคผล การอ่านให้เก่ง พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์กระคาษา 2537
- นที นิยม “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาคศึกษาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
- บันลือ พงกษะวัน วรรณกรรมกับเด็ก กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2521
- _____ อุปสรรคการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2533
- บุญเรียง ขจรศิลป์ หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคศึกษาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
- _____ วิธีวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคศึกษาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529
- _____ สถิติวิจัย 1 พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร พิชาญเพรส 2536
- บุญเรือน ศิริมงคล “การอ่านเอาเรื่องภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาคศึกษามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517
- ประทีป วาทิกทินกร ลักษณะการใช้ภาษา กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัดคุณพินอักษรกิจ 2528

- ประเทิน มหาจันทร์ การอ่านในใจ เอกสารประกอบการสอนวิชาประถม 426 การสอนอ่านเบื้องต้น ชลบุรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2523
- ปรีชา ช้างขวัญยืน พื้นฐานการใช้ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2527
- ผกาศรี เย็นบุตร ทักษะและความรู้ทางภาษา กรุงเทพมหานคร ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526
- ผะอบ โปษะกฤษณะ ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชาศัพท์ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น 2532
- ผุสดี ภูอินทร์ การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526
- พรทิพย์ สุทธิพันธ์ “การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลระนอง จังหวัดระนองที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกหัดอ่าน” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529
- พรเทวี ไชยเนตร “ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ที่ใช้ฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2528
- พรรณิ ชูทัย จิตวิทยาการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์รวุฒิการพิมพ์ 2522
- พร้อมพรรณ อุดมสิน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533
- พั้วพันธ์ ทองหยด เอกสารประกอบการสอนวิชา กศ.กท.523 ปัญหาการสอนศิลปะภาษาไทยในระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2530 (อัดสำเนา)
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ และ คณะ ภาษาไทย 1 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535
- _____ ภาษาไทย 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535
- ไพพรรณ อินทนิล เทคนิคการเล่านิทาน กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น 2534
- มยุรี เทศแห่ “การสร้างบทเรียนเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนที่เรียนช้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2528

- มยุรี อนันตมงคล จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536
- ยุพา ส่งศิริ สุจิตฺติ ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คำรวจ 2525
- รัชณี ศรีไพรวรรณ การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุโขทัย-ธรรมมาธิราช 2527
- รัตนา ศิริพานิช “การส่งเสริมความพร้อมในการเรียนอ่าน” สรุปทัศนคติเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเด็ก 18 (มีนาคม 2522) หน้า 56
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ “ผลการฝึกกลวิธีการอ่านตามแนวทฤษฎีจิตวิทยาปัญญานิยม ที่มีต่อการอ่านเข้าใจความภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรศึกษบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533
- รัฐจวน อินทรกำแหง วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ดวงกมล 2517
- รัฐจวน อินทรกำแหง, สมพันธ์ แลชะพันธ์ และ ประทีป วาทิกทินกร การอ่านและพิจารณาหนังสือ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ 2521
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อักษร-เจริญทัศน์ 2525
- วิจิตร อวะกุล เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2524
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และ คณะ การใช้ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์ 2522
- วิรัช ลภีรัตนกุล วาทนิเทศและวาทศิลป์ กรุงเทพมหานคร คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทย-วัฒนาพานิช 2536
- ศศิธร ชันดิขรางกูร “พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520
- สนิท สัตโยภาส “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านหนังสือประกอบวิชาภาษาไทยที่มีคำบรรยายเป็นบทร้อยแก้วกับบทร้อยกรอง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

- ลำสาลี กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
- สนิท สัตโยภาส การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์กรุงธน-
พัฒนา จำกัด 2532
- สมถวิล วิเศษสมบัติ วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษร-
บัณฑิต 2528
- สมบัติ มหารศ การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา มหาสารคาม ภาควิชาหลักสูตร
และการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2523
- สมาน แสงมะลิ “เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการอ่านของคนไทย” วิจัยสนเทศ 6
(ธันวาคม 2528) หน้า 43-45
- สุโขทัยธรรมมาราช , มหาวิทยาลัย สถิติ วิจัย และการประเมินผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2
นนทบุรี บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์จำกัด 2525
- _____ การวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาราช 2536
- _____ การพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมมาราช 2536
- _____ สารัตถะและวิทยวิธีทางวิชาภาษาไทย นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมมาราช 2537
- สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยม พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536
- สุนันทา มั่นเศกวิทย์ การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านของนักเรียนมัธยม กรุงเทพมหานคร
บริษัทประชาชนจำกัด (แผนกการพิมพ์) 2527
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ปัญหาการอ่านภาษาไทย กรุงเทพมหานคร ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2525
- เสริมศรี หอทิมาวรรณ เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย 1 การพัฒนา
ทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมมาราช 2526
- อัจฉรา ชิวพันธ์ คู่มือการสอนภาษาไทยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอน พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด 2533
- อุทุมพร จามรมาร ข้อสอบ : การสร้างและการพัฒนา กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด
พันธ์พิบลิชชิง 2535

- Anderson, J.R. Language, Memory and Thought. New York: John Wiley and Sons, 1976
- Beery, A. "Inter-Relationship Among the Language Art". National Conference on Research in English. 1, 1957, pp. 38-57.
- Bloom, B.S. Taxonomy of Education Objectives The classification of Educational Goals Handbook I: Cognitive Domain. New York: David Mckey Co. 1972.
- Calway, M.F. "The Relative Effects of Instruction with Narrative Factual of Listening Skills" Dissertation Abstracts International. 23, 1963, pp. 2748 - 2749.
- Corcorn, G.B. Language Arts in the Elementary School. New York: The Ronald Press Company. 1970.
- Dawson, M.A. Guiding Language Learning. Yonkers on Hudson, New York: World Book Co. 1957.
- Di Biasio, M.C. "The Relationship of Listening and Reading in Grade Two, Four and Six" Dissertation Abstracts International. 39, 1978, pp. 2739 - 2740.
- Duker, S. Listening. Encyclopedia of Educational Research. 11, 1969, pp. 747-751.
- Fox, J. W. "Teaching Listening Skills" English Teaching Forum 12, 1974, p. 45.
- Furness, E. "Improving Reading Through Listening" Elementary English. 34, 1975, pp. 307-311.
- Greene, H. A. and W. T. Petty. Developing Language Skills in the Elementary School. Boston: Allyn and Bacon, 1971.
- Piaget, Jean "Cognitive Organization" In Flavell, J. H. "The Development Psychology of Jean Piaget." New York: D. Van Nostrand Company, 1963, pp. 46-58.
- Reeves, R.J. "A Study of the Relation Between Listening Performance and Reading Performance of Sixth Grade Pupils as Measured by Certain Standardized Test." Dissertation Abstracts International. 29, 1969, pp. 4196 - 4197.
- River, W.M. "Hearing and Comprehending." English Teaching Forum. 18, 1980, p. 16.
- Rubin, D. Teaching Elementary Language Arts. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1975.
- Tutolo, D.J. "A Cognitive Approach to Teaching Listening." Language Arts. 54, 1977, pp. 262-265.

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศศิธร รัชฎ์ลักษณะนันท์
 สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ค.ม. (สาขาการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ภาควิชาภาษาไทย
 คณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล ปิยวิทย์
 สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
 - หัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครุนครราชสีมา
 - เลขานุการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา
3. ชื่อ ดร. วาดภรณ์ พูลผลอำนาจ
 สถานที่ทำงาน สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เขตการศึกษา 11
 วุฒิการศึกษา ค.ค. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - พ.ศ. 2518-2524 ครูโรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน
 จังหวัดนครราชสีมา
 - พ.ศ. 2524-ปัจจุบันศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
 เขตการศึกษา 11
 - รับผิดชอบ นิเทศงานวัดผล ประเมินผลและทะเบียนวัดผล
 - ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายนิเทศงานสนับสนุนการสอน

4. ชื่อ นางวัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์
 สถานที่ทำงาน สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เขตการศึกษา 11
 วุฒิการศึกษา พบ.ม. (สถิติประยุกต์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ศึกษานิเทศก์ 7 กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11
 - นิเทศงานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน
 - หัวหน้าฝ่ายวิชาการ แผนงาน วิจัยและพัฒนาหลักสูตร
5. ชื่อ นายคุณช่วย ปิยวิทย์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุนาร์วิทยา นครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาสารคาม
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - อาจารย์ 3 ระดับ 7 หมวดวิชาภาษาไทย
 - หัวหน้าแผนงานธุรการ
 - หัวหน้าสำนักงานธุรการ
6. ชื่อ นายเสรี สุปัญญาเดชา
 สถานที่ทำงาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ค.บ.
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดนครราชสีมา
 - หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน สำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดนครราชสีมา
 - หัวหน้าสำนักงานธุรการ

7. ชื่อ นายเฉลิมชัย มิติกัทร
- สถานที่ทำงาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา
- ศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ในเขตเมืองและนอกเมือง
จังหวัดนครราชสีมา (2522)
8. ชื่อ นางปราณี วิทยากัค
- สถานที่ทำงาน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ศศ.บ. (จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
นครราชสีมา
- หัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เมืองนครราชสีมา

ที่ ทม 1307/2018

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

26 มกราคม 2538

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวลักษณ สร้อยระย้า นักศึกษาหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติม นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตัวเอง

สาขาวิชา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อยุธยา

(นายธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อยุธยา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 5032121 - 4 ต่อ 3524 - 6 โทรสาร 5033567

ตารางผนวกที่ 1 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของข้อสอบการฟังและการอ่านจับใจความชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ที่ได้จากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	ระดับความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	ข้อสอบการฟังและการอ่านจับใจความชุดที่ 1	ข้อสอบการฟังและการอ่านจับใจความชุดที่ 2
1	1.00	0.87
2	0.75	0.75
3	0.87	0.12
4	0.87	0.62
5	0.50	0.12
6	1.00	1.00
7	1.00	0.75
8	0.75	0.50
9	0.75	0.87
10	0.75	0.62
11	0.62	0.75
12	1.00	0.87
13	0.75	1.00
14	1.00	0.87
15	1.00	0.50
16	0.75	0.37
17	1.00	0.25
18	0.75	1.00
19	0.75	0.75
20	0.75	0.75

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	ข้อสอบการฟังและการอ่านจับใจความ ชุดที่ 1	ข้อสอบการฟังและการอ่านจับใจความ ชุดที่ 2
21	0.87	0.75
22	0.50	0.25
23	0.75	0.75
24	0.62	1.00
25	1.00	1.00
26	1.00	1.00
27	1.00	1.00
28	1.00	0.87
29	0.75	1.00
30	0.75	1.00
31	0.62	1.00
32	0.75	1.00
33	1.00	1.00
34	0.75	0.75
35	0.50	1.00
36	1.00	0.75
37	1.00	1.00
38	1.00	1.00
39	0.75	1.00
40	1.00	1.00

ที่ ทม 1307/ว 142

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

19 เมษายน 2538

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอ่างห้วยยาง

เนื่องด้วย นางสาวลัดกษณ์ สร้อยระย้า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา

ในการนี้ จำเป็นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยทดสอบความสามารถในการฟังและการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งนี้จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือตามวัน เวลาและรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่า จะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อยุธยา

(นายธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อยุธยา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 5032121 - 4 ต่อ 3818

โทรสาร 5033567

บทอ่านสำหรับบันทึกสังเกตบันทึกเสียงเพื่อใช้ทดสอบการฟัง

จำนวน 8 บทอ่าน

บทอ่านที่ 1	ข่าว
บทอ่านที่ 2	บทความ
บทอ่านที่ 3	บทสนทนา
บทอ่านที่ 4	เรื่องเล่า
บทอ่านที่ 5	เพลง
บทอ่านที่ 6	บทร้อยกรอง
บทอ่านที่ 7	นิทาน
บทอ่านที่ 8	โอวาท

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 1 แล้วตอบคำถามข้อที่ 1-5 (จำนวน 256 คำ)

พุทธ 11 มกราคม 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินวัดบ้านไร่ (ทองคูน - คุรุราษฎร์สามัคคี) ต. กุดพิมาน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา เพื่อทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ บุษบกเหนืออุโบสถวัดดังกล่าว ทรงปลูกต้นคูนเป็นอนุสรณ์ และทรงเยี่ยมเยียนราษฎร พระราชทานแนวพระราชดำริแก้ปัญหาหน้าแก่งราษฎรในเขตจังหวัดนครราชสีมา ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ เจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ หลวงพ่อคูน (พระญาณวิเทศมณเฑระ) ผู้เป็นที่เคารพเลื่อมใสของศิษย์เป็นจำนวนมาก และทราบกันดีว่ามักใช้สรรพนามอย่างพื้น ๆ (กู) เป็นปกติกับบุคคลทุกระดับ จะเฝ้ารับเสด็จ จึงต้องมีการฝึกซ้อมพูดราชาศัพท์กับศิษย์ของท่าน และเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งถามว่า "หลวงพ่อบายดีหรือ" ท่านตอบว่า "เจริญพร บายดี" ในโอกาสนี้ หลวงพ่อคูนได้ทูลเกล้าฯถวายเงิน 72 ล้านบาท โดยเสด็จพระราชกุศล ซึ่งตรงกับช่วงวันเกิด 72 ปีด้วย เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ทอดพระเนตรภายในพระอุโบสถทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาดินเค็มและน้ำเค็มในจังหวัดนครราชสีมา หลวงพ่อคูนก็นั่งยองๆ รับฟังรายละเอียด ต่าง ๆ อย่างสนใจ ขณะส่งเสด็จกลับ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ ถึงหน้าประตูวัด ทรงนมัสการหลวงพ่อคูน ท่านใช้สองมือรับพระหัตถ์ แล้วหลับตาบริกรรมคาถาชั่วอึดใจ จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฉายรูปหลวงพ่อคูน ผู้สื่อข่าวสอบถามภายหลังว่าได้ใช้ราชาศัพท์หรือไม่ หลวงพ่อคูนกล่าวว่าในหลวงท่านทรงเป็นจอมปราชญ์ พูดอย่างไรก็พูดได้ หลวงพ่อเรียกในหลวงว่า "ท่านคุณโยม" เพราะพระองค์ท่านเป็นผู้ประเสริฐแล้ว เป็นผู้งามแล้ว เป็นผู้ยิ่งใหญ่แล้ว ไม่เกิดความเสียหายอะไร

(คัดตอนมาจาก นิตยสารสตรีสาร ปีที่ 47 ฉบับที่ 46 วันที่ 29 มกราคม 2538 หน้า 11)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 2 แล้วตอบคำถามข้อที่ 6-11 (จำนวน 211 คำ)

เรื่องราวอันเป็นประวัติศาสตร์ของชาติตอนหนึ่ง ที่เกิดวีรสตรี เช่นท้าวสุรนารี นั้น ส่วนใหญ่เป็นที่รู้จักกันดี เนื่องจากประวัติวีรกรรมอันกล้าหาญของท่านได้มีการบันทึกไว้ อย่างแจ่มชัด ดังข้อความตอนหนึ่งที่จารึกไว้ ณ อนุสาวรีย์ของท่านว่า พุทธศักราช 2369 เจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์เป็นกบฏต่อกรุงเทพมหานคร ยกกองทัพมายึดเมืองนครราชสีมาได้ แล้วกวาดต้อนครอบครัวชาวนครราชสีมาไปถึงทุ่งสัมริด ท่านผู้หญิงโมรวมกำลังชายหญิงเข้าต่อสู้อย่างตะลุมบอนกองทหาร เวียงจันทน์แตกพินาศ เจ้าอนุวงศ์ถอยทัพกลับในที่สุด กองทัพไทยยกตามไปปราบ จับเจ้าอนุวงศ์ได้ ท่านผู้หญิงผู้กล้าหาญได้นามว่าเป็นวีรสตรี กอบกู้ อิศรภพนครราชสีมาไว้ได้ ด้วยความสามารถมีคุณต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง พระบาท สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาท่านผู้หญิงโม เป็น ท้าวสุรนารีและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาปลัดเมืองนครราชสีมา (ทองคำ) ผู้เป็นสามี ท้าวสุรนารี เป็นพระยามหิศราธิบดี ปราบภูในพงศาวดารมาจนทุกวันนี้

ท้าวสุรนารีหรือย่าโมของชาวโคราชถึงแก่อสัญกรรมไปนานแล้ว แต่บรรดาลูกหลาน ของท่านยังเทิดทูนวีรกรรมอันกล้าหาญที่ท่านเป็นผู้นำชาวโคราชให้ปักบ้านคุ้มเมืองอยู่เป็นสุข สืบมา และทุกปีในวันที่ 23 มีนาคม อันเป็นวันคล้ายวันที่ท้าวสุรนารีนำชาวโคราชขับไล่ข้าศึกจน แดกพ่ายไป ชาวโคราชได้ร่วมกันจัดงานประจำปี เฉลิมฉลองกันอย่างมโหฬารถึง 12 วัน 12 คืน เรียกว่า “วันฉลองแห่งชัยชนะท้าวสุรนารี” เป็นงานประจำปีที่ยิ่งใหญ่งานหนึ่งของภาคอีสาน

(คัดแปลงจาก นิตยสารสกุลไทย ปีที่ 40 ฉบับที่ 2065 วันที่ 17 พฤษภาคม 2537

หน้า 68 - 69)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 3 แล้วตอบคำถามข้อที่ 12-17 (จำนวน 200 คำ)

"ทำไมปีนี้ มันถึงได้แห้งแล้งอย่างนี้ไว้อ... เข้าหน้าฝนมานานแล้วฝนฟ้าก็ยังไม่ตก นี่ข้าวโพคของฉันทายหมดล่ะคราวนี้"

"ลุงทิม... ไปได้ไ้ตัวนี้มาจากไหน ทือ"

"เฮ้ย..ระวังมันกัคนะไว้อ ไ้จ้อน ข้าไปได้มาจากป่าเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง"

"ฉันทขอไ้ไหมลุง"

"เอ็งจะเอาไปทำไม มันยังไม่เชื่องนะ"

"เออน่า... มันไม่กัฉันทหรอก ฉันทเล่นกับมันตั้งนานเน้อ"

"เออ..ก็ไ้ แต่เอ็งต้องให้พ่อเอ็งซื้อเหล้าขาวให้ข้ากินขวดหนึ่งนะ"

"ตกลง... ก็ตอนนี้ลุงก็นั่งกินเหล้าของพ่อฉันทอยู่มิใช่หรือ"

"บ๊ะ... แล้วกันไ้จ้อน ลูกเอ็งมันซ้กจะฉลาดไปหน้อยละมัง ไ้คำลือ"

"เออน่า...ให้เด็กมันไปเหอะ ลุงทิม ลูกฉันทคนนี้นะ มันมีนิสัยรักสัตว์ ขี้สงสารสัตว์ ชะควยซี"

.....

"ว่าไง... เจ้าชะนีน้อย ทำทางเจ้าคงจะคิดถึงแม่่มากไ้ไหม ถึงไม่ยอมกินอาหารเลยหลายวันแล้ว เอาละ ฉันทเลี้ยงเจ้าไว้ก็คงตายเปล่า คงไม่เหมือนแม่เจ้าหรอกนะ.. จันพรงนี้ฉันทจะพาเจ้าไปส่งให้แม่ของเจ้าเองนะ"

(ตัดตอนมาจาก หนังสือวันเด็กแห่งชาติ 2537 หน้า 36 - 37)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 4 แล้วตอบคำถามข้อที่ 18-23 (จำนวน 316 คำ)

กาลครั้งหนึ่ง เจ้าชายปาจิต โอรสเจ้าผู้ครองนครธม กษัตริย์ประเทศเขมร ประสงค์จะอภิเษกสมรส โหรหลวงทำนายว่าเนื้อคู่ของพระองค์ กำลังอยู่ในครรภ์มารดาและอยู่ทางทิศอุดร พระองค์พร้อมด้วยทหารคนสนิท ได้เดินทางออกตามหาเนื้อคู่จนมาถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่งริมฝั่งลำน้ำมูล พบหญิงชื่อนามมีครรภ์แก่ประมาณ 8 เดือน กำลังค้ำนาคอยู่ ชื่อนางบัว พระองค์มั่นใจว่าเด็กในครรภ์คงเป็นเนื้อคู่ของพระองค์ตามคำทำนาย จึงขออาศัยอยู่กับนางบัว และช่วยค้ำนาค ตักน้ำ ค้ำข้าว หุงหาอาหารเลี้ยงนางบัว จนนางคลอดลูกเป็นผู้หญิงมีหน้าตาสวยงามมากและได้ตั้งชื่อให้ว่า "อรพิม" พระองค์ได้อุ้มชูเลี้ยงดูนางอรพิมจนเวลาล่วงเลยมา 15 ปี นางอรพิมเติบโตเป็นสาวสวยมาก พระองค์จึงเล่าความจริงให้นางบัวทราบและส่งนางอรพิมจากนางบัว นางบัวก็ตอบตกลง พระเจ้าพรหมทัตเจ้าเมืองวิมานบุรีทราบข่าวความสวยของนางอรพิม จึงขอนางอรพิมจากนางบัว นางบัวบอกว่านางอรพิมมีคู่หมั้นแล้ว พระองค์ก็ให้ทหารบังคับเอาตัวนางอรพิมและนางบัวเข้ามาในวัง แต่จะเข้าใกล้นางอรพิมไม่ได้ ปรากฏว่านางอรพิมตัวร้อนเหมือนไฟ นางอรพิมก็พูดบ่นเบี่ยงว่าคนไม่สบาย ขอเวลา 7 วัน ให้หายป่วยเสียก่อน เพื่อรอเจ้าชายปาจิตกลับมา ฝ่ายเจ้าชายปาจิตได้ยกขบวนขันหมากมาถึงแม่น้ำเขตเมืองวิมานบุรี ทราบข่าวจากชาวบ้านว่านางอรพิมจะอภิเษกสมรสกับพระเจ้าพรหมทัตในวันรุ่งขึ้นก็พิโรธ สั่งให้เสนาอำมาตย์เทขันหมากลงในแม่น้ำแล้วให้พากันเดินทางกลับ ส่วนพระองค์เข้าไปในเมืองวิมานบุรี ซึ่งกำลังมีพิธีเลี้ยงอาหารอย่างใหญ่โต โดยบอกกับทหารยามว่าพระองค์เป็นพี่ชายของนางอรพิมมาขอพบ นางอรพิมทราบก็ดีใจมาก เดินตรงเข้าไปหาแล้วร้องทักว่า "พี่มา" จึงเป็นชื่อของเมืองว่า "เมืองพี่มา" ต่อมาได้เรียกเพี้ยนไปเป็น "เมืองพิมาย" คืออำเภอพิมายจนทุกวันนี้

(ตำนานพื้นบ้านท้องถิ่นโคราช อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 5 แล้วตอบคำถามข้อที่ 24-27 (จำนวน 120 คำ)

อยากให้ทะเลเป็นน้ำนม ภูเขาเป็นก้อนขนม โคลนตมเป็นทุเรียนกวน ปล่องโรงงาน
ส่งกลิ่นหอมหวาน รถไฟทั้งขบวนเป็นขนมปัง

อยากให้เสียงปิ่นเป็นเสียงพิณ ถนนก้อนกรวดก้อนหินกลายเป็นขนมฝรั่ง อดยามใด
ไม่ต้องเสียดังค์ พอเหลียวมองฟ้าก็ได้ดูหนัง ไม่ต้องนั่งเหงาหงอย

กองขยะให้เป็นถ้วยเต๋ยวศัตไทย แม่น้ำลำคลองทั่วไป เหมือนซาใส่หางนมชนิดหน้อย
บ้านเรือนเป็นนมเค้กที่แสนเลิศลอย ท่อใหญ่หน่อยให้เป็นไส้กรอกรสดี

อยากให้โรงเรียนไม่เสียเงิน ไปไหนก็เหาะก็เหิน แสนเพลินเงินไม่ต้องมี ใครค่า
ใครเป็นเสียงดนตรี อยากอย่างไรก็หิวอยู่ดี นี่แหละชีวิตจริง

(วัดสวนโมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 6 แล้วตอบคำถามข้อ 28-32 (จำนวน 145 คำ)

เรื่องจริงใช้นิยาย	ดากับยายอยู่ชายป่า
ทำอะไรและไถนา	ตามประสาอยู่อย่างไทย
ตายายไม่มีลูก	แก่ปลูกเรือนหลังไม่ใหญ่
ชายป่านั้นมีไม้	แก่เลื้อยมาทำฝักกระดาน
ปลูกข้าวพอได้ข้าว	ถั่วฝักยาวเลื้อยบนร้าน
คอกบวบชะอวบบาน	สุขสบายสองยายตา
อยู่มาไม่ช้านาน	เกิดเหตุการณ์ธรรมดา
รถยนต์พาคนมา	ตัดต้นไม้เข้าในเมือง
ป่าเหี้ยนเตียนโล่งหมด	ไปจนจรดเขาหัวเหลือง
แควร้อนราวไฟเรือง	ลูกถามไหมมีไรนาแฉิ่ง
ฝนตกชกชกไหล	น้ำป่าไปในทุกแห่ง
น้ำลุ่มแล้วนาแฉิ่ง	น้ำนองหน้าสองตายาย
ตายายต้องย้ายถิ่น	หมดแผ่นดินสิ้นสลาย
ยายตาตะเกียกตะกาย	กระเดียดกระบายกระทายกระบุง
เรื่องจริงใช้นิยาย	ดากับยายมาตายในกรุง
ใครเลี้ยงใครปารุง	ใครทำลายตายายเรา

(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 7 แล้วตอบคำถามข้อ 33-36 (จำนวน 250 คำ)

เรื่องเจ็ดคะนง เป็นนิทานพื้นบ้านของชาวโคราชที่เล่าสืบต่อกันมา เพื่อความเพลิดเพลินและเป็นสิ่งสอนใจผู้ฟัง เรื่องราวของเจ็ดคะนงก็มีอยู่ว่า ในหมู่บ้านมีชายคนหนึ่งซึ่งคนในหมู่บ้านพากันเรียกว่า "เจ็ดคะนง" พ่อแม่หาเลี้ยงคู่สู้กันไม่ไหวเพราะเขากินข้าวจวันละเจ็ดคะนง พ่อแม่จึงคิดหากลอบขายจะพาไปฆ่า โดยพาไปตัดต้นไม้ใหญ่ ให้เจ็ดคะนงไปกับพ่อช่วยกันเลื่อยไม้ พ่อต้นไม้เอนจะล้ม พ่อก็บอกให้เจ็ดคะนงเอาป่าไปรับต้นไม้ ต้นไม้ก็ทับเจ็ดคะนงล้มลง พ่อกับแม่ตกใจก็พากันทิ้งมีดทิ้งขวานวิ่งกลับบ้าน นั่งคอยดูว่าแรงจะอ่อนบิณคอยกินเจ็ดคะนงตอนเฝ้าหมื่น ส่วนเจ็ดคะนง พ่อพอกับแม่กลับบ้านไปได้สักครู่ก็ลุกขึ้นได้มองหาพ่อแม่ เห็นแต่มีดกับขวานวางอยู่ใกล้ ๆ จึงคิดว่าพอกับแม่คงทิ้งมีดทิ้งขวานไว้ให้ถากต้นไม้ คิดได้ดังนั้นก็ลุกขึ้นถากเปลือกไม้กระเด็นว่อนไปในอากาศ พ่อแม่ก็พากันคิดว่าแรงบิณมากินเจ็ดคะนงแน่ ๆ พอตกเย็น เจ็ดคะนงถากต้นไม้เสร็จก็แบกมาทิ้งลงที่ลานบ้าน เสียงดังมาก จน เป็ด ไก่ หมู หมา ตื่นวิ่งหนี หายหมด หมูก็ไปเป็นหมูป่า หมาก็ไปเป็นหมาป่า เป็ดก็ไปเป็นนกเป็ดน้ำ ไก่ก็ไปอยู่ป่าเพราะมันพากันตื่นไอ้เจ็ดคะนง พ่อแม่ก็จนปัญญาฆ่าเจ็ดคะนงไม่ได้ ก็เลยรับเข้าบ้านเลี้ยงดูตามเดิม

(หนังสือของคีโคราชของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา)

ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่ 8 แล้วตอบคำถามข้อ 37-40 (จำนวน 150 คำ)

...ในปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายพยายามรักษาสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้สามารถประกอบกิจการงานอันเป็นสัมมาชีพได้เต็มกำลัง ทั้งพยายามระมัดระวังรักษาจิตใจของคนให้หนักแน่น เพื่อให้มีสติสมบูรณ์ มีปัญญาแจ่มใส สามารถขบคิด วินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ ได้ไม่ผิดพลาด ผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใดอยู่ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงด้วยความรู้ความสามารถ ด้วยความจริงใจพร้อมใจและความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน ผลการปฏิบัติของแต่ละคน แต่ละฝ่าย จักได้ประกอบและส่งเสริมกันขึ้นเป็นประโยชน์ เป็นความมั่นคงวัฒนาของประเทศชาติ ขอให้ระลึกอยู่เสมอว่าประโยชน์ส่วนรวมนั้นเป็นประโยชน์ที่แต่ละคนพึงยึดถือเป็นเป้าหมายหลักในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพราะเป็นประโยชน์อันยั่งยืนแท้จริง ซึ่งทุกคนมีส่วนได้รับทั่วถึงกัน...

(ตัดตอนมาจากพระราชดำรัสพระราชทานแก่พลสภนิกรชาวไทย ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2538 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ)

แบบทดสอบความสามารถในการฟังจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สปอ.นครราชสีมา

คำชี้แจง

1. ข้อสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ
2. ให้นักเรียนฟังบทอ่านที่กำหนดให้ มีทั้งหมด 8 บทอ่าน จากแถบบันทึกเสียง เมื่อฟังจบแต่ละบทอ่าน ให้ตอบคำถามตามคำแนะนำ
3. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ ลงในช่องตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ที่อยู่หน้าคำตอบที่ถูกที่สุด เพียงคำตอบเดียว

ถ้าต้องการกาข้อใหม่ ให้ขีดฆ่าเครื่องหมายข้อที่เลือกก่อน ดังตัวอย่าง
เลือกข้อ ก แล้วต้องการเปลี่ยนเป็นข้อ ค

ก	ข	ค	ง
✕		✕	

4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

ฟังบทอ่าน 1 แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

1. ทูลเกล้าฯ อ่านว่าอย่างไร (ความจำ)
  - ก. ทูลเกล้าทูลกระหม่อม
  - ข. ทูลเกล้าถวายเงิน
  - ค. ทูลเกล้าเจริญพร
  - ง. ทูลเกล้าบริจาค
2. "ท่านคุณโยม" หมายถึงใคร (ความเข้าใจ)
  - ก. หลวงพ่อคุณ
  - ข. พระญาณวิเทศคุณเถระ
  - ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
  - ง. สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
3. คนทั่วไปจะพูดกับพระสงฆ์จะใช้คำขึ้นต้นว่าอย่างไร (การนำไปใช้)
  - ก. สาธุ
  - ข. นิมนต์
  - ค. โมทนา
  - ง. นมัสการ
4. ทำไมหลวงพ่อกุณจึงกล่าวว่าในหลวงท่านทรงเป็นจอมปราชญ์ (การวิเคราะห์)
  - ก. เพราะรู้แจ้งในความเป็นจริง
  - ข. เพราะเป็นประมุขของประเทศ
  - ค. เพราะเป็นผู้ปกครองแผ่นดิน
  - ง. เพราะเป็นผู้เข้าใจภาษาทุกระดับ
5. วิธีใดจะแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มของชาวบ้านตำบลขุนทดได้ (การสังเคราะห์)
  - ก. ทำการชลประทาน
  - ข. ทำอ่างเก็บน้ำ
  - ค. ขุดบ่อนบาดาล
  - ง. มีโอ่งเก็บน้ำฝน

ฟังบทอ่านที่ 2 แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 11

6. ใครยกทัพมายึดเมืองนครราชสีมา (ความจำ)
  - ก. พระยามหิธรราชบิดี
  - ข. เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์
  - ค. พระยาปลัดเมืองนครราชสีมา
  - ง. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
7. ข้อใดเป็นวีรกรรมของท้าวสุรนารี (ความเข้าใจ)
  - ก. ความเสียสละ
  - ข. ความขยัน
  - ค. ความกล้าหาญ
  - ง. ความอดทน
8. ข้อใดสำคัญที่สุดที่จะทำให้บ้านเมืองดำรงอยู่ได้ (การนำไปใช้)
  - ก. ทุกคนช่วยกันดูแลรักษา
  - ข. เจ้าหน้าที่บ้านเมืองสุจริต
  - ค. ชาวบ้านเป็นหูเป็นตา
  - ง. ทหารเข้มแข็ง
9. การทำสงครามในสมัยก่อน วิธีตัดกำลังฝ่ายตรงข้ามที่ง่ายที่สุดคือวิธีใด (การวิเคราะห์)
  - ก. เผาเมือง
  - ข. ทำลายทรัพย์สิน
  - ค. กวาดต้อนผู้คนเป็นเชลย
  - ง. ฆ่าชาวเมืองให้หมดสิ้น
10. ถ้านักเรียนได้ร่วมรบกับชาวนครราชสีมา นักเรียนจะทำสิ่งใดก่อน (การสังเคราะห์)
  - ก. ฆ่าทหารเวียงจันทน์
  - ข. ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - ค. จุดไฟเผาเกวียนดินระเบิด
  - ง. มอมเหล้าทหารเวียงจันทน์

11. หัวสุนนารีเป็นแบบอย่างในเรื่องใด (การประเมินค่า)
- ก. ความเสียสละ
  - ข. ความรักชาติ
  - ค. ความอดทน
  - ง. ความกตัญญู

ฟังบทอ่านที่ 3 แล้วตอบคำถามข้อที่ 12 - 17

12. บทสนทนานี้กล่าวถึงสัตว์กี่ชนิด (ความจำ)
- ก. 3 ชนิด
  - ข. 2 ชนิด
  - ค. 1 ชนิด
  - ง. ไม่ได้กล่าวถึง
13. เหตุการณ์นี้อยู่ในช่วงเดือนใด (ความเข้าใจ)
- ก. พฤศจิกายน - ธันวาคม
  - ข. มกราคม - กุมภาพันธ์
  - ค. มีนาคม - เมษายน
  - ง. พฤษภาคม - กรกฎาคม
14. วิธีง่ายที่สุดที่ชาวไร่ควรกระทำเมื่อเกิดภัยแล้งคือข้อใด (การนำไปใช้)
- ก. ปลุกพืชที่ต้องการน้ำน้อย
  - ข. เปลี่ยนอาชีพทำอย่างอื่น
  - ค. ขอความช่วยเหลือจากรัฐ
  - ง. สร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ
15. นักเรียนคิดว่าข้อใดถูกหรือไม่ที่เลี้ยงชะนี (การวิเคราะห์)
- ก. ถูก เพราะแสดงความเมตตา
  - ข. ถูก เพราะเป็นการอนุรักษ์สัตว์
  - ค. ไม่ถูก เพราะชะนีเป็นสัตว์ป่า
  - ง. ไม่ถูก เพราะชะนีคิดถึงแม่

16. ที่ลุงทิมกล่าวว่า “ลูกเอ็งมันห้กจะฉลาดไปหน่อยละมัง” คำใดที่คล้ายกับคำที่ขีดเส้นใต้ (การสังเคราะห์)
- อวดดี
  - เจ้าเล่ห์
  - รอบรู้
  - หลอกลวง
17. ลุงทิมมีความบกพร่องตามหลักพุทธศาสนาในเรื่องใด (การประเมินค่า)
- ศีล
  - ธรรม
  - วินัย
  - สมาธิ

ฟังบทอ่านที่ 4 แล้วตอบคำถามข้อที่ 18 - 28

18. คำว่า “ เมืองพิมาย ” เพี้ยนมาจากคำพูดของใคร (ความจำ)
- พระเจ้าพรหมทัต
  - เจ้าชายปาดิต
  - นางบัว
  - นางอรพิม
19. เมืองวิมานบุรี ปัจจุบันคือเมืองอะไร (ความเข้าใจ)
- เมืองพรหมทัต
  - เมืองเขมร
  - นครธม
  - เมืองพิมาย
20. ข้อใดแสดงให้เห็นว่ามีงานแต่งงาน (การนำไปใช้)
- บุญมีปลูกบ้านใหม่ทำบุญเลี้ยงพระ 9 รูป
  - บุญนำจักษบวณขันหมากแห่ไปบ้านบุญปลูก
  - บุญเลิกชวนบุญมาไปหาซื้อเครื่องเรือนใหม่
  - บุญชู้จับบายศรีสู่ขวัญให้บุญตา

21. พระเจ้าพรหมทัตต่างจากเจ้าชายปาจิตในเรื่องใด (การวิเคราะห์)
- การเอาแต่ใจตนเป็นใหญ่
  - การรักษาขนบประเพณี
  - การปกครองเสนาอำมาตย์
  - ความตั้งใจทำให้สำเร็จตามต้องการ
22. นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของพระเจ้าพรหมทัตหรือไม่ เพราะเหตุใด (การสังเคราะห์)
- เห็นด้วย เพราะควรได้แต่งงานกับคนที่พอใจ
  - เห็นด้วย เพราะผู้เป็นเจ้าเมืองควรเลือกคู่ได้ตามใจ
  - ไม่เห็นด้วย เพราะการครองเรือนต้องพอใจกันทั้งสองฝ่าย
  - ไม่เห็นด้วย เพราะควรเลือกหญิงที่เหมาะสมกัน
23. นางบัวเป็นแบบอย่างในเรื่องใด (การประเมินค่า)
- ความขยันหมั่นเพียร
  - ความเฉลียวฉลาด
  - ความกตัญญู
  - ความซื่อตรง

พิงบตอนที่ 5 แล้วตอบคำถามข้อที่ 24 - 27

24. สิ่งใดที่ไม่ได้นำมาเปรียบเทียบในเรื่อง (ความจำ)
- ทะเล
  - หนองน้ำ
  - แม่น้ำ
  - ลำคลอง
25. สิ่งใดที่พอจะเปลี่ยนแปลงได้ (ความเข้าใจ)
- ทะเลเป็นน้ำนม
  - โคลนตมเป็นทุเรียน
  - รถไฟเป็นขนมปัง
  - เสียงคำเป็นดนตรี

26. ข้อใดแก้ความอยากได้ดีที่สุด (การนำไปใช้)
- ขจัดความหิวโหย
  - สร้างฝันให้เป็นจริง
  - ยอมรับความเป็นจริง
  - พยายามกินให้อิ่ม
27. บทเพลงนี้ควรใช้ชื่อว่าอย่างไร (การวิเคราะห์)
- ผู้หิวโหย
  - ฝันหวาน
  - แบ่งปัน
  - ความจริง

ฟังบทอ่านที่ 6 แล้วตอบคำถามข้อที่ 28 - 32

28. อะไรเป็นสาเหตุให้ตาชายต้องย้ายถิ่น (ความจำ)
- ไม่มีลูก
  - นาล่มฝนแล้ง
  - ไม่มีที่ดินทำกิน
  - ต้องการเปลี่ยนอาชีพ
29. “น้ำนองหน้าสองตาชาย” คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร (ความเข้าใจ)
- น้ำล้างหน้า
  - น้ำฝน
  - น้ำตา
  - เหงื่อ
30. วิธีใดป้องกันความแห้งแล้งได้ (การนำไปใช้)
- ทำไร่นาตามฤดูกาล
  - ไม่ตัดไม้ทำลายป่า
  - ปลูกพืชหมุนเวียน
  - ทำไร่นาสวนผสม

31. สาเหตุใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ป่าไม้หมดไป (การวิเคราะห์)
- คนทำลาย
  - เกิดภัยธรรมชาติ
  - ขาดการบำรุงรักษา
  - อากาศเปลี่ยนแปลง
32. การกระทำข้อใดก่อให้เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น (การประเมินค่า)
- ทำไร่ตามชายป่า
  - ตัดต้นไม้มาสร้างบ้าน
  - ย้ายไปอยู่ในเมืองใหญ่
  - สร้างถนนเข้าหมู่บ้าน

ฟังบทอ่านที่ 7 แล้วตอบคำถามข้อที่ 33 - 36

33. ทำไมลูกจึงมีชื่อว่า "เจ็ดคะนง" (ความจำ)
- ชอบนอน
  - กินจุ
  - ทำงานเก่ง
  - เป็นลูกคนที่เจ็ด
34. เจ็ดคะนงเป็นนิทานพื้นบ้านของจังหวัดใด (ความเข้าใจ)
- ชัยภูมิ
  - บุรีรัมย์
  - อุบลราชธานี
  - นครราชสีมา
35. ข้อใดคือหน้าที่ของพ่อแม่ (การนำไปใช้)
- เลี้ยงดูลูก
  - ให้กำเนิดลูก
  - ขยันทำงาน
  - ดูแลบ้านเรือน

36. ข้อใดที่น่าเชื่อถือตามความเป็นจริงทั่วไป (การวิเคราะห์)

- ก. พ่อแม่คิดฆ่าลูก
- ข. ต้นไม้ใหญ่ทับไม้ตาย
- ค. กินข้าววันละเจ็ดคน
- ง. คนที่ตายแล้วแรงจะกิน

ฟังบทอ่านที่ 8 แล้วตอบคำถามข้อที่ 37 - 40

37. ข้อใดคือสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกสำหรับทุกคน (ความจำ)

- ก. สติปัญญาดี
- ข. จิตใจหนักแน่น
- ค. สุขภาพแข็งแรง
- ง. ทำหน้าที่สำเร็จ

38. สัมมาชีพ มีความหมายตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ)

- ก. การหาเลี้ยงชีพ
- ข. การทำงานสุจริต
- ค. การรักษาชีวิต
- ง. การดำรงตน

39. ควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดี (การนำไปใช้)

- ก. ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
- ข. รักษาสุขภาพให้แข็งแรง
- ค. มีจิตใจเมตตากรุณา
- ง. ประกอบอาชีพที่สุจริต

40. บทอ่านนี้เป็นคำกล่าวในลักษณะใด (การวิเคราะห์)

- ก. คำแนะนำ
- ข. คำอ่อนวอน
- ค. คำชักชวน
- ง. คำขอร้อง

เฉลยคำตอบแบบทดสอบการฟังจับใจความ

-
1. ก	21. ก
2. ค	22. ค
3. ง	23. ง
4. ก	24. ข
5. ง	25. ง
6. ข	26. ค
7. ค	27. ก
8. ก	28. ข
9. ค	29. ค
10. ข	30. ข
11. ข	31. ก
12. ค	32. ค
13. ง	33. ข
14. ก	34. ง
15. ค	35. ก
16. ข	36. ง
17. ก	37. ค
18. ง	38. ข
19. ง	39. ง
20. ข	40. ก

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สปจ.นครราชสีมา

คำชี้แจง

1. ข้อสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ มีทั้งหมด 8 ข้อความ
เมื่ออ่านจบแต่ละข้อความ ให้ตอบคำถาม
3. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย * ลงในช่องตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง
ที่อยู่หน้าคำตอบที่ถูกที่สุด เพียงคำตอบเดียว

ถ้าต้องการกาข้อใหม่ ให้ขีดฆ่าเครื่องหมายข้อที่เลือกก่อน ดังตัวอย่าง
เลือกข้อ ก แล้วต้องการเปลี่ยนเป็นข้อ ค

ก	ข	ค	ง
*		*	

4. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 1 แล้วตอบคำถามข้อที่ 1-5 (จำนวน 256 คำ)

พุธ 11 มกราคม 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินวัดบ้านไร่ (ทองคูน - คุรุราษฎร์สามัคคี) ต. กุดพิมาน อ.ค่านานา จ.นครราชสีมา เพื่อทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ บุษบกเหนืออุโบสถวัดดังกล่าว ทรงปลุกต้นคูนเป็นอนุสรณ์ และทรงเยี่ยมเยียนราษฎร พระราชทานแนวพระราชดำริแก้ปัญหาหน้าแก่งราษฎรในเขตจังหวัดนครราชสีมา ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ เจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ หลวงพ่อคูน (พระญาณวิฑฒนเถระ) ผู้เป็นที่เคารพเลื่อมใสของศิษย์เป็นจำนวนมาก และ ทราบกันดีว่ามักใช้สรรพนามอย่างพื้น ๆ (กู) เป็นปกติกับบุคคลทุกระดับ จะเฝ้ารับเสด็จ จึงต้องมีการฝึกซ้อมพูดราชาศัพท์กับศิษย์ของท่าน และเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งถามว่า "หลวงพ่อบายศรีหรือ" ท่านตอบว่า "เจริญพร บายศรี" ในโอกาสนี้ หลวงพ่อคูนได้ทูลเกล้าฯถวายเงิน 72 ล้านบาท โดยเสด็จพระราชกุศล ซึ่งตรงกับช่วงวันเกิด 72 ปีด้วย เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ ทอดพระเนตรภายในพระอุโบสถทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาดินเค็มและน้ำเค็มในจังหวัดนครราชสีมา หลวงพ่อคูนก็นั่งยองๆ รับฟังรายละเอียด ต่าง ๆ อย่างสนใจ ขณะส่งเสด็จกลับ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ ถึงหน้าประตูวัด ทรงนมัสการหลวงพ่อกูน ท่านใช้สองมือรับพระหัตถ์แล้วหลับตาบริกรรมคาถาชั่วอึดใจ จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฉายรูปหลวงพ่อกูน ผู้สื่อข่าวสอบถามภายหลังว่าได้ใช้ราชาศัพท์หรือไม่ หลวงพ่อกูนกล่าวว่าในหลวงท่านทรงเป็นจอมปราชญ์ พูดยังไรก็พูดได้ หลวงพ่อเรียกในหลวงว่า "ท่านคุณโยม" เพราะพระองค์ท่านเป็นผู้ประเสริฐแล้ว เป็นผู้งามแล้ว เป็นผู้ยิ่งใหญ่แล้ว ไม่เกิดความเสียหายอะไร

(ตัดตอนมาจาก นิตยสารสตรีสาร ปีที่ 47 ฉบับที่ 46 วันที่ 29 มกราคม 2538 หน้า 11)

1. ทูลเกล้าฯ อ่านว่าอย่างไร (ความจำ)
  - ก. ทูลเกล้าทูลกระหม่อม
  - ข. ทูลเกล้าถวายเงิน
  - ค. ทูลเกล้าเจริญพร
  - ง. ทูลเกล้าบริจาค
2. "ท่านคุณโยม" หมายถึงอะไร (ความเข้าใจ)
  - ก. หลวงพ่อคุณ
  - ข. พระญาณวิเทศคุณเถระ
  - ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
  - ง. สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
3. คนทั่วไปจะพูดกับพระสงฆ์จะใช้คำขึ้นต้นว่าอย่างไร (การนำไปใช้)
  - ก. สาธุ
  - ข. นิมนต์
  - ค. โมทนา
  - ง. นมัสการ
4. ทำไมหลวงพ่อกุณจึงกล่าวว่าในหลวงท่านทรงเป็นจอมปราชญ์ (การวิเคราะห์)
  - ก. เพราะรู้แจ้งในความเป็นจริง
  - ข. เพราะเป็นประมุขของประเทศ
  - ค. เพราะเป็นผู้ปกครองแผ่นดิน
  - ง. เพราะเป็นผู้เข้าใจภาษาทุกระดับ
5. วิธีใดจะแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มของชาวบ้านตำบลได้ (การสังเคราะห์)
  - ก. ทำการชลประทาน
  - ข. ทำอ่างเก็บน้ำ
  - ค. ขุดบ่อนบาดาล
  - ง. มีโอ่งเก็บน้ำฝน

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 2 แล้วตอบคำถามข้อที่ 6-11 (จำนวน 211 คำ)

เรื่องราวอันเป็นประวัติศาสตร์ของชาติตอนหนึ่ง ที่เกิดวีรสตรี เช่นท้าวสุรนารี นั้น ส่วนใหญ่เป็นที่รู้จักกันดี เนื่องจากประวัติวีรกรรมอันกล้าหาญของท่านได้มีการบันทึกไว้ อย่างแจ่มชัด ดังข้อความตอนที่จารึกไว้ ณ อนุสาวรีย์ของท่านว่า พุทธศักราช 2369 เจ้านวงศ์แห่งเวียงจันทน์เป็นกบฏต่อกรุงเทพมหานคร ยกกองทัพมายึดเมืองนครราชสีมาได้ แล้วกวาดต้อนครอบครัวชาวโคราชสีมาไปถึงทุ่งสัมริด ท่านผู้หญิงโมรรวมกำลังชายหญิงเข้าต่อสู้อย่างตะดมบนกองทหาร เวียงจันทน์แตกพินาศ เจ้านวงศ์ถอยทัพกลับในที่สุด กองทัพไทยยกตามไปปราบ จับเจ้านวงศ์ได้ ท่านผู้หญิงผู้กล้าหาญได้นามว่าเป็นวีรสตรี กอบกู้ อิศรภพนครราชสีมาไว้ได้ ด้วยความสามารถมีคุณต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาท่านผู้หญิงโม เป็นท้าวสุรนารีและ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาปลัดเมืองนครราชสีมา (ทองคำ) ผู้เป็นสามีท้าวสุรนารี เป็นพระยามหิศราธิบดี ปรากฏในพงศาวดารมาจนทุกวันนี้

ท้าวสุรนารีหรือย่าโมของชาวโคราชถึงแก่อสัญกรรมไปนานแล้ว แต่บรรดาลูกหลานของท่านยังเทิดทูนวีรกรรมอันกล้าหาญที่ท่านเป็นผู้นำชาวโคราชให้ปักบ้านคุ้มเมืองอยู่เป็นสุขสืบมา และทุกปีในวันที่ 23 มีนาคม อันเป็นวันคล้ายวันที่ท้าวสุรนารีนำชาวโคราชขับไล่ข้าศึกจนแตกพ่ายไป ชาวโคราชได้ร่วมกันจัดงานประจำปี เฉลิมฉลองกันอย่างมโหฬารถึง 12 วัน 12 คืน เรียกว่า “วันฉลองแห่งชัยชนะท้าวสุรนารี” เป็นงานประจำปีที่ยิ่งใหญ่งานหนึ่งของภาคอีสาน

(คัดแปลงจาก นิตยสารสกุลไทย ปีที่ 40 ฉบับที่ 2065 วันที่ 17 พฤษภาคม 2537

6. ไครยกทัพมายึดเมืองนครราชสีมา (ความจำ)
- พระยามหิธราริบดี
  - เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์
  - พระยาปลัดเมืองนครราชสีมา
  - พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
7. ข้อใดเป็นวีรกรรมของท้าวสุรนารี (ความเข้าใจ)
- ความเสียสละ
  - ความขยัน
  - ความกล้าหาญ
  - ความอดทน
8. ข้อใดสำคัญที่สุดที่จะทำให้บ้านเมืองดำรงอยู่ได้ (การนำไปใช้)
- ทุกคนช่วยกันดูแลรักษา
  - เจ้าหน้าที่บ้านเมืองสุจริต
  - ชาวบ้านเป็นหูเป็นตา
  - ทหารเข้มแข็ง
9. การทำสงครามในสมัยก่อน วิธีตัดกำลังฝ่ายตรงข้ามที่ง่ายที่สุดคือวิธีใด (การวิเคราะห์)
- เผาเมือง
  - ทำลายทรัพย์สิน
  - กวาดต้อนผู้คนเป็นเชลย
  - ฆ่าชาวเมืองให้หมดสิ้น
10. ถ้านักเรียนได้ร่วมรบกับชาวนครราชสีมา นักเรียนจะทำสิ่งใดก่อน (การสังเคราะห์)
- ฆ่าทหารเวียงจันทน์
  - ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - จุดไฟเผาเกวียนดินระเบิด
  - มอมเหล่าทหารเวียงจันทน์
11. ท้าวสุรนารีเป็นแบบอย่างในเรื่องใด (การประเมินค่า)
- ความเสียสละ
  - ความรักชาติ
  - ความอดทน
  - ความกตัญญู

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 3 แล้วตอบคำถามข้อที่ 12-17 (จำนวน 200 คำ)

"ทำไมปีนี้ มันถึงได้แห้งแล้งอย่างนี้ไว้อย... เข้าหน้าฝนมานานแล้วฝนฟ้าก็ยังไม่ตก
นี่ข้าวโพคของฉันทายหมดล่ะคราวนี้"

"ลุงทิม... ไปได้ไ้ตัวนี้มาจากไหน หรือ"

"เฮ้ย..ระวังมันกัดนะไว้อย ไ้จ้อน ข้าไปได้มาจากป่าเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง"

"ฉันทขอได้ไหมลุง"

"เอ็งจะเอาไปทำไม มันยังไม่เชื่องนะ"

"เออน่า... มันไม่กัดฉันทหรอก ฉันทเล่นกับมันตั้งนานเนาะ"

"เออ..ก็ได้ แต่เอ็งต้องให้พ่อเอ็งซื้อเหล้าขาวให้ข้ากินขวดหนึ่งนะ"

"ตกลง... ก็ตอนนี้ลุงก็นั่งกินเหล้าของพ่อฉันทอยู่มิใช่หรือ"

"บ๊ะ... แล้วกันไ้จ้อน ลูกเอ็งมันซ้กจะฉลาดไปหน่อยละมั้ง ไ้คำลือ"

"เออะน่า... ให้เด็กมันไปเหอะ ลุงทิม ลูกฉันทคนนี้นะ มันมีนิสัยรักสัตว์ จี้สงสารสัตว์
ชะด้วยซี"

.....
"ว่าไง... เจ้าชะนีน้อย ท่าทางเจ้าคงจะคิดถึงแม่มากไซ้ไหม ถึงไม่ยอมกินอาหารเลย
หลายวันแล้ว เอาละ ฉันทเลี้ยงเจ้าไว้ก็คงตายเปล่า คงไม่เหมือนแม่เจ้าหรอกนะ.. จันทพุงนี้ฉันทจะ
พาเจ้าไปส่งให้แม่ของเจ้าเองนะ"

(ตัดตอนมาจาก หนังสือวันเด็กแห่งชาติ 2537 หน้า 36 - 37)

12. บทสนทนานี้กล่าวถึงสัตว์กี่ชนิด (ความจำ)
- 3 ชนิด
  - 2 ชนิด
  - 1 ชนิด
  - ไม่ได้กล่าวถึง
13. เหตุการณ์นี้อยู่ในช่วงเดือนใด (ความเข้าใจ)
- พฤศจิกายน - ธันวาคม
  - มกราคม - กุมภาพันธ์
  - มีนาคม - เมษายน
  - พฤษภาคม - กรกฎาคม
14. วิธีง่ายที่สุดที่ชาวไร่ควรกระทำเมื่อเกิดภัยแล้งคือข้อใด (การนำไปใช้)
- ปลูกพืชที่ต้องการน้ำน้อย
  - เปลี่ยนอาชีพทำอย่างอื่น
  - ขอความช่วยเหลือจากรัฐ
  - สร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ
15. นักเรียนคิดว่าจ๋อนคิดถูกหรือไม่ที่เลี้ยงชะนี (การวิเคราะห์)
- ถูก เพราะแสดงความเมตตา
  - ถูก เพราะเป็นการอนุรักษ์สัตว์
  - ไม่ถูก เพราะชะนีเป็นสัตว์ป่า
  - ไม่ถูก เพราะชะนีคิดถึงแม่
16. ที่ลุงทิมกล่าวว่า “ลูกเอ็งมันซักจะฉลาดไปหน่อยละมัง” คำใดที่คล้ายกับคำที่ขีดเส้นใต้ (การสังเคราะห์)
- อวดดี
  - เจ้าเล่ห์
  - รอบรู้
  - หลอกลวง

17. ลุงทิมมีความบกพร่องตามหลักพุทธศาสนาในเรื่องใด (การประเมินค่า)

ก. ศีล

ข. ธรรม

ค. วินัย

ง. สมာธิ

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 4 แล้วตอบคำถามข้อที่ 18-23 (จำนวน 316 คำ)

กาลครั้งหนึ่ง เจ้าชายปาจิต โอรสเจ้าผู้ครองนครธม กษัตริย์ประเทศเขมร ประสงค์จะอภิเษกสมรส โหรหลวงทำนายว่าเนื้อคู่ของพระองค์ กำลังอยู่ในครรภ์มารดาและอยู่ทางทิศอุดร พระองค์พร้อมด้วยทหารคนสนิท ได้เดินทางออกตามหาเนื้อคู่จนมาถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่งริมฝั่งลำน้ำมูล พบหญิงชื่อนามมีครรภ์แก่ประมาณ 8 เดือน กำลังค้ำนาคอยู่ ชื่อนางบัว พระองค์มั่นใจว่าเด็กในครรภ์คงเป็นเนื้อคู่ของพระองค์ตามคำทำนาย จึงขออาศัยอยู่กับนางบัว และช่วยค้ำนาค ตักน้ำ ค้ำข้าว หุงหาอาหารเลี้ยงนางบัว จนนางคลอดลูกเป็นผู้หญิงมีหน้าตาสวยงามมากและได้ตั้งชื่อให้ว่า "อรพิม" พระองค์ได้อุ้มชูเลี้ยงดูนางอรพิมจนเวลาด่วงเลยมา 15 ปี นางอรพิมเติบโตเป็นสาวสวยมาก พระองค์จึงเล่าความจริงให้นางบัวทราบและส่งนางอรพิมจากนางบัว นางบัวก็ตอบตกลง พระเจ้าพรหมทัตเจ้าเมืองวิมานบุรีทราบข่าวความสวยของนางอรพิม จึงขอนางอรพิมจากนางบัว นางบัวบอกว่านางอรพิมนั้นมีคู่หมั้นแล้ว พระองค์ก็ให้ทหารบังคับเอาตัวนางอรพิมและนางบัวเข้ามาในวัง แต่จะเข้าไปหานางอรพิมไม่ได้ ปรากฏว่านางอรพิมหิวร้อนเหมือนไฟ นางอรพิมาก็พูดบ่นเบี่ยงว่าตนไม่สบาย ขอเวลา 7 วัน ให้หายป่วยเสียก่อน เพื่อรอเจ้าชายปาจิตกลับมา ฝ่ายเจ้าชายปาจิตได้ยกขบวนขันหมากมาถึงแม่น้ำเขตเมืองวิมานบุรี ทราบข่าวจากชาวบ้านว่านางอรพิมจะอภิเษกสมรสกับพระเจ้าพรหมทัตในวันรุ่งขึ้น ก็พิโรธ สั่งให้เสนาอำมาตย์เทขันหมากลงในแม่น้ำแล้วให้พากันเดินทางกลับ ส่วนพระองค์เข้าไปในเมืองวิมานบุรี ซึ่งกำลังมีพิธีเลี้ยงอาหารอย่างใหญ่โต โดยบอกกับทหารยามว่าพระองค์เป็นที่ชายของนางอรพิมมาขอพบ นางอรพิมทราบก็ดีใจมาก เดินตรงเข้าไปหาแล้วร้องทักว่า "พี่มา" จึงเป็นชื่อของเมืองว่า "เมืองพี่มา" ต่อมาได้เรียกเพี้ยนไปเป็น "เมืองพิมาย" คืออำเภอพิมายจนทุกวันนี้

(ตำนานพื้นบ้านท้องถิ่นโคราช อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา)

18. คำว่า “ เมืองพิมาย ” เพี้ยนมาจากคำพูดของใคร (ความจำ)
- พระเจ้าพรหมทัต
  - เจ้าชายปาดิต
  - นางบัว
  - นางอรพิม
19. เมืองวิมานบุรี ปัจจุบันคือเมืองอะไร (ความเข้าใจ)
- เมืองพรหมทัต
  - เมืองเขมร
  - นครธม
  - เมืองพิมาย
20. ข้อใดแสดงให้เห็นว่ามีงานแต่งงาน (การนำไปใช้)
- บุญมีปลูกบ้านใหม่ทำบุญเลี้ยงพระ 9 รูป
  - บุญนำจัดขบวนขันหมากแห่ไปบ้านบุญมี
  - บุญเลิศชวนบุญมาไปหาซื้อเครื่องเรือนใหม่
  - บุญจุจัดบายศรีสู่ขวัญให้บุญตา
21. พระเจ้าพรหมทัตต่างจากเจ้าชายปาดิตในเรื่องใด (การวิเคราะห์)
- การเอาแต่ใจตนเป็นใหญ่
  - การรักษาขนบประเพณี
  - การปกครองเสนายามาศย์
  - ความตั้งใจทำให้สำเร็จตามต้องการ
22. นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของพระเจ้าพรหมทัตหรือไม่ เพราะเหตุใด (การสังเคราะห์)
- เห็นด้วย เพราะควรได้แต่งงานกับคนที่พอใจ
  - เห็นด้วย เพราะผู้เป็นเจ้าเมืองควรเลือกคู่ได้ตามใจ
  - ไม่เห็นด้วย เพราะการครองเรือนต้องพอใจกันทั้งสองฝ่าย
  - ไม่เห็นด้วย เพราะควรเลือกหญิงที่เหมาะสมกัน

23. นางบัวเป็นแบบอย่างในเรื่องใด (การประเมินค่า)

ก. ความขยันหมั่นเพียร

ข. ความเฉลียวฉลาด

ค. ความกตัญญู

ง. ความซื่อตรง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 5 แล้วตอบคำถามข้อที่ 24-27 (จำนวน 120 คำ)

อยากให้ทะเลเป็นน้ำนม ภูเขาเป็นก้อนขนม โกลนตมเป็นทุเรียนกวน ปล่องโรงงาน
ส่งกลิ่นหอมหวาน รถไฟทั้งขบวนเป็นขนมปัง

อยากให้เสียงปิ่นเป็นเสียงพิณ ถนนก้อนกรวดก้อนหินกลายเป็นขนมฝรั่ง อดยาม
ใดไม่ต้องเสียดังค์ พอเหลียวมองฟ้าก็ได้ดูหนัง ไม่ต้องนั่งเหงาหงอย

กองขยะให้เป็นถ้วยเต๋ยฝัดไทย แม่น้ำลำคลองทั่วไป เหมือนซาใส่หางนมชนิดน้อย
บ้านเรือนเป็นนมเค้กที่แสนเลิศลอย ท่อโหล่น้อยให้เป็นไส้กรอกรสดี

อยากให้โรงเรียนไม่เสียเงิน ไปไหนก็เหาะก็เหิน แสนเพลินเงินไม่ต้องมี ใครค่าใคร
เป็นเสียงดนตรี อยากอย่างไรก็หิวอยู่ดี นี่แหละชีวิตจริง

(วัดสวนโมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

24. สิ่งใดที่ไม่ได้นำมาเปรียบเทียบในเรื่อง (ความจำ)

- ก. ทะเล
- ข. หนองน้ำ
- ค. แม่น้ำ
- ง. ลำคลอง

25. สิ่งใดที่พอจะเปลี่ยนแปลงได้ (ความเข้าใจ)

- ก. ทะเลเป็นน้ำนม
- ข. โกลนคมเป็นทุเรียน
- ค. รถไฟเป็นขนมปัง
- ง. เสียด่าเป็นคนตรี

26. ข้อใดแก้ความอยากได้ดีที่สุด (การนำไปใช้)

- ก. ขจัดความหิวโหย
- ข. สร้างฝันให้เป็นจริง
- ค. ยอมรับความเป็นจริง
- ง. พยายามกินให้อิ่ม

27. ข้อความนี้ควรใช้ชื่อว่าอย่างไร (การวิเคราะห์)

- ก. ผู้หิวโหย
- ข. ฝันหวาน
- ค. แบ่งปัน
- ง. ความจริง

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 6 แล้วตอบคำถามข้อ 28-32 (จำนวน 145 คำ)

เรื่องจริงใช้นิยาย	ตากับยายอยู่ชายป่า
ทำไร่และไถนา	ตามประสาอยู่อย่างไทย
ตายายไม่มีลูก	แก่ปลูกเรือนหลังไม่ใหญ่
ชายป่านั้นมีไม้	แก่เลื้อยมาทำฝักกระดาน
ปลูกข้าวพอได้ข้าว	ถั่วฝักยาวเลื้อยบนร้าน
คอกบวบชะอวบบาน	สุขสบายสองยายตา
อยู่มาไม่ช้านาน	เกิดเหตุการณ์ธรรมดา
รถยนต์พาคนมา	ตัดต้นไม้เข้าในเมือง
ป่าเหี้ยนเตียนโล่งหมด	ไปจนจรดเขาหัวเหลือง
แควร้อนราวไฟเรือง	ลูกกลมไหม้ไร่นาแล้ง
ฝนตกชุกชุกไหล	น้ำป่าไปในทุกแห่ง
น้ำล้นแล้วนาแล้ง	น้ำนองหน้าสองตายาย
ตายายต้องย้ายถิ่น	หมดแผ่นดินสิ้นสลาย
ยายตาตะเกียกตะกาย	กระเดียดกระบายกระหายกระบุง
เรื่องจริงใช้นิยาย	ตากับยายมาตายในกรุง
ใครเลี้ยงใครบำรุง	ใครทำลายตายายเรา

(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

28. อะไรเป็นสาเหตุให้ตายายต้องย้ายถิ่น (ความจำ)
- ก. ไม่มีลูก
  - ข. นาล่มฝนแล้ง
  - ค. ไม่มีที่ดินทำกิน
  - ง. ต้องการเปลี่ยนอาชีพ
29. “ น้ำองหน้ำสองตายาย ” คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร (ความเข้าใจ)
- ก. น้ำล้างหน้า
  - ข. น้ำฝน
  - ค. น้ำตา
  - ง. เหงื่อ
30. วิธีใดป้องกันความแห้งแล้งได้ (การนำไปใช้)
- ก. ทำไร่นาตามฤดูกาล
  - ข. ไม่ตัดไม้ทำลายป่า
  - ค. ปลูกพืชหมุนเวียน
  - ง. ทำไร่นาสวนผสม
31. สาเหตุใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ป่าไม้หมดไป (การวิเคราะห์)
- ก. คนทำลาย
  - ข. เกิดภัยธรรมชาติ
  - ค. ขาดการบำรุงรักษา
  - ง. อากาศเปลี่ยนแปลง
32. การกระทำข้อใดก่อให้เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น (การประเมินค่า)
- ก. ตัดต้นไม้มาสร้างบ้าน
  - ข. ทำไร่ตามชายป่า
  - ค. ย้ายไปอยู่ในเมืองใหญ่
  - ง. สร้างถนนเข้าหมู่บ้าน

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 7 แล้วตอบคำถามข้อ 33-36 (จำนวน 250 คำ)

เรื่องเจ็ดคะนง เป็นนิทานพื้นบ้านของชาวโคราชที่เล่าสืบต่อกันมา เพื่อความเพลิดเพลินและเป็นสิ่งสอนใจผู้ฟัง เรื่องราวของเจ็ดคะนงก็มีอยู่ว่า ในหมู่บ้านมีชายคนหนึ่งซึ่งคนในหมู่บ้านพากันเรียกว่า "เจ็ดคะนง" พ่อแม่หาเลี้ยงคู่สู้กันไม่ไหวเพราะเขากินข้าวจวันละเจ็ดคะนง พ่อแม่จึงคิดหากลอบขายจะพาไปฆ่า โดยพาไปตัดต้นไม้ใหญ่ ให้เจ็ดคะนงไปกับพ่อช่วยกันเลื่อยไม้ พ่อต้นไม้เอนจะล้ม พ่อก็บอกให้เจ็ดคะนงเอาบ่าไปปรับต้นไม้ ต้นไม้ก็ทับเจ็ดคะนงล้มลง พ่อกับแม่ตกใจก็พากันทิ้งมีดทิ้งขวานวิ่งกลับบ้าน นั่งคอยดูว่าแรงจะอ่อนบีนคอยกินเจ็ดคะนงตอนเช้าหมื่น ส่วนเจ็ดคะนง พอพ่อกับแม่กลับบ้านไปได้สักครู่ก็ลุกขึ้นได้มองหาพ่อแม่ เห็นแต่มีดกับขวานวางอยู่ใกล้ ๆ จึงคิดว่าพ่อกับแม่คงทิ้งมีดทิ้งขวานไว้ให้ถากต้นไม้ คิดได้ดังนั้นก็ลุกขึ้นถากเปลือกไม้กระเด็นว่อนไปในอากาศ พ่อแม่ก็พากันคิดว่าแรงบีนมากินเจ็ดคะนงแน่ ๆ พอตกเย็น เจ็ดคะนงถากต้นไม้เสร็จก็แบกมาทิ้งลงที่ลานบ้าน เสียงดังมาก จน เป็ด ไก่ หมู หมา ตื่นวิ่งหนี หายหมด หมูก็ไปเป็นหมูป่า หมาก็ไปเป็นหมาป่า เป็ดก็ไปเป็นนกเป็ดน้ำ ไก่ก็ไปอยู่ป่าเพราะมันพากันตื่นใช้เจ็ดคะนง พ่อแม่ก็จนปัญญาฆ่าเจ็ดคะนงไม่ได้ ก็เลยรับเข้าบ้านเลี้ยงดูตามเดิม

(หนังสือของดีโคราชของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา)

33. ทำไมลูกจึงมีชื่อว่า "เจ็ดคะนง" (ความจำ)
- ก. ชอบนอน
  - ข. กินจุ
  - ค. ทำงานเก่ง
  - ง. เป็นลูกคนที่เจ็ด
34. เจ็ดคะนงเป็นนิทานพื้นบ้านของจังหวัดใด (ความเข้าใจ)
- ก. ชัยภูมิ
  - ข. บุรีรัมย์
  - ค. อุบลราชธานี
  - ง. นครราชสีมา
35. ข้อใดคือหน้าที่ของพ่อแม่ (การนำไปใช้)
- ก. เลี้ยงดูลูก
  - ข. ให้กำเนิดลูก
  - ค. ขยันทำงาน
  - ง. ดูแลบ้านเรือน
36. ข้อใดที่น่าเชื่อตามความเป็นจริงทั่วไป (การวิเคราะห์)
- ก. พ่อแม่คิดฆ่าลูก
  - ข. ต้นไม้ใหญ่ทับไม้ตาย
  - ค. กินข้าววันละเจ็ดคะนง
  - ง. คนที่ตายแล้วแรงจะกิน

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่ 8 แล้วตอบคำถามข้อ 37-40 (จำนวน 150 คำ)

...ในปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายพยายามรักษาสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้สามารถประกอบกิจการงานอันเป็นสัมมาชีพได้เต็มกำลัง ทั้งพยายามระมัดระวังรักษาจิตใจของตนให้หนักแน่น เพื่อให้มีสติสมบูรณ์ มีปัญญาแจ่มใส สามารถขบคิด วินิจฉัยเรื่องราวต่าง ๆ ได้ไม่ผิดพลาด ผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใดอยู่ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงด้วยความรู้ความสามารถ ด้วยความจริงใจพร้อมใจและความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน ผลการปฏิบัติของแต่ละคน แต่ละฝ่าย จักได้ประกอบและส่งเสริมกันขึ้นเป็นประโยชน์ เป็นความมั่นคงวัฒนาของประเทศชาติ ขอให้ระลึกอยู่เสมอว่าประโยชน์ส่วนรวมนั้นเป็นประโยชน์ที่แต่ละคนพึงยึดถือเป็นเป้าหมายหลักในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพราะเป็นประโยชน์อันยั่งยืนแท้จริง ซึ่งทุกคนมีส่วนได้รับทั่วถึงกัน...

(ตัดตอนมาจากพระราชดำรัสพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2538 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ)

37. ข้อใดคือสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกสำหรับทุกคน (ความจำ)
- ก. สติปัญญาดี
  - ข. จิตใจหนักแน่น
  - ค. สุขภาพแข็งแรง
  - ง. ทำหน้าที่สำเร็จ
38. สัมมาชีพ มีความหมายตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ)
- ก. การหาเลี้ยงชีพ
  - ข. การทำงานสุจริต
  - ค. การรักษาศีล
  - ง. การดำรงตน
39. ควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดี (การนำไปใช้)
- ก. ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
  - ข. รักษาสุขภาพให้แข็งแรง
  - ค. มีจิตใจเมตตากรุณา
  - ง. ประกอบอาชีพที่สุจริต
40. บทอ่านนี้เป็นคำกล่าวในลักษณะใด (การวิเคราะห์)
- ก. คำแนะนำ
  - ข. คำอ้อนวอน
  - ค. คำชักชวน
  - ง. คำขอร้อง

เฉลยคำตอบแบบทดสอบการอ่านจับใจความ

-
1. ก	21. ก
2. ค	22. ค
3. ง	23. ง
4. ก	24. ข
5. ง	25. ง
6. ข	26. ค
7. ค	27. ก
8. ก	28. ข
9. ค	29. ค
10. ข	30. ข
11. ข	31. ก
12. ค	32. ค
13. ง	33. ข
14. ก	34. ง
15. ค	35. ก
16. ข	36. ง
17. ก	37. ค
18. ง	38. ข
19. ง	39. ง
20. ข	40. ก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางเขวลักษณ์ สร้อยระย้า
วัน เดือน ปี เกิด	21 ธันวาคม 2490
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
การศึกษา	พ.ศ. 2520 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
การทำงาน	พ.ศ. 2509 ครูจัดควา โรงเรียนบ้านโคกแฝก อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2516 ครูตรี โรงเรียนสามัคคีรถไฟ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2525 อาจารย์ 2 โรงเรียนสามัคคีรถไฟ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา